

Civilutskottets betänkande

2018/19:CU3

Skadeståndsansvar vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att riksdagen ska godkänna 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (2010 års HNS-konvention). Utskottet ställer sig också bakom regeringens förslag till lag om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen och till ändringar i bl.a. sjölagen.

Förslagen innebär att fartygets ägare ska vara ansvarig för en skada som orsakas av vissa farliga och skadliga ämnen som transporteras till sjöss. Fartygsägaren ska även vara skyldig att ha en ansvarsförsäkring. Om fartygsägarens ansvar inte räcker till för att betala uppkomna skador, ska en skadelidande ha möjlighet att få ersättning från en internationell fond. Fonden ska finansieras genom avgifter som betalas av dem som tar emot farliga och skadliga ämnen efter sjötransport i bulk. Det införs också sanktioner som gäller när vissa skyldigheter enligt de nya reglerna åsidosätts.

Förslagen innebär också att Transportstyrelsen ska ta över vissa av Sjöfartsverkets uppgifter.

Den nya lagen och lagändringarna med anledning av Sveriges tillträde till konventionen föreslås i huvudsak träda i kraft den dag som regeringen bestämmer. Bestämmelserna om uppgiftsskyldighet i fråga om mottagande av farliga och skadliga ämnen och lagändringarna till följd av att Transportstyrelsen tar över vissa uppgifter från Sjöfartsverket föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:268 Skadeståndsansvar vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet5

 Ärendet och dess beredning.....5

Utskottets överväganden.....6

 Skadeståndsansvar vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen.....6

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag8

 Propositionen8

Bilaga 2

Regeringens lagförslag9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Skadeståndsansvar vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen

Riksdagen

a) godkänner

1. 2010 års protokoll till 1996 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen,

2. att Sverige vid tillträdet till protokollet lämnar en förklaring om att tillämpningen inte ska omfatta fartyg med en dräktighet om högst 200 som i inrikes trafik transporterar farliga och skadliga ämnen i förpackad form,

3. att Sverige vid tillträdet till protokollet, i förhållande till 1976 års konvention om begränsning av sjörättsligt skadeståndsansvar i dess lydelse enligt 1996 års ändringsprotokoll, förbehåller sig rätten att undanta fordringar med anledning av skador som avses i 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen,

b) antar regeringens förslag till

1. lag om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen,

2. lag om ändring i miljöbalken,

3. lag om ändring i lagen (1975:1083) om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja,

4. lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall,

5. lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg,

6. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),

7. lag om ändring i lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009),

8. lag om ändring i lagen (2013:325) om ändring i lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken,

9. lag om ändring i lagen (2017:723) om ändring i sjölagen (1994:1009).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:268 punkterna 1–12.

Stockholm den 6 november 2018

På civilutskottets vägnar

Emma Hult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Hult (MP), Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Mats Green (M), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilandersson (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Momodou Malcolm Jallow (V), Jörgen Warborn (M), Roger Hedlund (SD), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Robert Hannah (L), Angelica Lundberg (SD) och Lars Beckman (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2017/18:268 Skadeståndsansvar vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen.

Den internationella konventionen om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (HNS-konventionen) antogs av Internationella sjöfartsorganisationen (International Maritime Organization, IMO) 1996. Konventionen trädde inte i kraft eftersom inte tillräckligt många länder anslöt sig till den. År 2010 antogs ett tilläggsprotokoll till konventionen med vissa ändringar. Efter ändringarna benämns konventionen 2010 års HNS-konvention. Ett tillträde till protokollet innebär ett tillträde till 2010 års HNS-konvention.

HNS-utredningen har i betänkandet Skadeståndsansvar vid sjötransport av farligt gods (SOU 2006:92) föreslagit att Sverige ska ansluta sig till 1996 års HNS-konvention. Vidare har en utredare i promemorian Skadeståndsansvar för miljöfarliga sjötransporter (Ds 2012:14) lämnat ett underlag för bedömningen av om Sverige ska tillträda 2010 års HNS-konvention och föreslagit de författningsändringar som behövs eller som annars bedöms lämpliga i samband med ett tillträde. Promemorian har remissbehandlats.

I propositionen behandlas också en begäran från Transportstyrelsen med förslag till ändringar i sjölagen (1994:1009). Begäran har remissbehandlats.

Lagrådet har yttrat sig över regeringens lagförslag.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Skadeståndsansvar vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner 2010 års protokoll till 1996 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (2010 års HNS-konvention) och att Sverige vid tillträde till protokollet lämnar den föreslagna förklaringen och gör det föreslagna förbehållet (avsnitt 6–8 i prop. 2017/18:268). Riksdagen antar vidare regeringens lagförslag.

Propositionen

Sveriges tillträde till HNS-konventionen

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen godkänner 2010 års HNS-konvention.

Regeringen föreslår också att riksdagen godkänner att Sverige vid tillträdet lämnar en förklaring om att tillämpningen inte ska omfatta fartyg med en dräktighet om högst 200 som i inrikes trafik transporterar farliga och skadliga ämnen i förpackad form.

Vidare föreslår regeringen att Sverige vid tillträdet till protokollet, i förhållande till 1976 års konvention om begränsning av sjörättsligt skadeståndsansvar i dess lydelse enligt 1996 års ändringsprotokoll, förbehåller sig rätten att undanta fordringar med anledning av skador som avses i 2010 års HNS-konvention.

Lagstiftning

I propositionen lämnar regeringen lagförslag som föranleds av Sveriges tillträde till 2010 års HNS-konvention. Det föreslås en ny lag om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen och att det ska införas ett nytt 11 kap. i sjölagen (1994:1009), men också andra ändringar i sjölagen och i vissa andra lagar.

Förslagen innebär i huvudsak följande. Fartygets ägare ska vara ansvarig för en skada som orsakas av vissa farliga och skadliga ämnen som transporteras till sjöss. Ägaren till ett fartyg som transporterar sådana ämnen ska även vara skyldig att ha en ansvarsförsäkring eller en annan betryggande säkerhet, vilket ska kunna styrkas genom ett certifikat som ska medföras ombord på fartyget. Om fartygsägarens ansvar inte räcker till för att betala

uppkomna skador, ska en skadelidande ha möjlighet att få ersättning från en internationell fond. Fonden ska finansieras genom avgifter som betalas av dem som tar emot farliga och skadliga ämnen efter sjötransport i bulk. Mottagarna ska vara skyldiga att lämna uppgift om den mängd ämnen de tagit emot. Genom förslagen införs även sanktioner mot den som åsidosätter uppgiftsskyldigheten, försäkringsskyldigheten eller skyldigheten att medföra certifikat.

I propositionen föreslår regeringen också ändringar i sjölagen som inte är föranledda av Sveriges tillträde till 2010 års HNS-konvention. Uppgiften att pröva en ansökan om medgivande till att ett fartyg ska anses som svenskt och vara berättigat att föra svensk flagg ska anförtras Transportstyrelsen i stället för Sjöfartsverket. Detsamma ska gälla uppgiften att upprätta förteckningar över besiktningsmän och särskilda ledamöter vid sammanträden för sjöförklaring och i dispaschmål.

Den nya lagen om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen och lagändringarna med anledning av Sveriges tillträde till HNS-konventionen föreslås i huvudsak träda i kraft den dag som regeringen bestämmer. Bestämmelserna om uppgiftsskyldighet i fråga om mottagande av farliga och skadliga ämnen och lagändringarna till följd av att Transportstyrelsen tar över vissa uppgifter från Sjöfartsverket föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör bifalla regeringens förslag om godkännande och anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:268 Skadeståndsansvar vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen:

1. Riksdagen godkänner 2010 års protokoll till 1996 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (avsnitt 6).
2. Riksdagen godkänner att Sverige vid tillträdet till protokollet lämnar en förklaring om att tillämpningen inte ska omfatta fartyg med en dräktighet om högst 200 som i inrikes trafik transporterar farliga och skadliga ämnen i förpackad form (avsnitt 6 och 7).
3. Riksdagen godkänner att Sverige vid tillträdet till protokollet, i förhållande till 1976 års konvention om begränsning av sjörättsligt skadeståndsansvar i dess lydelse enligt 1996 års ändringsprotokoll, förbehåller sig rätten att undanta fordringar med anledning av skador som avses i 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (avsnitt 6 och 8).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2017:723) om ändring i sjölagen (1994:1009).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1975:1083) om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i sjölagen
(1994:1009)

Härigenom föreskrivs i fråga om sjölagen (1994:1009)

dels att 11 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 b §, 7 kap. 1 §, 9 kap. 3 §, 10 kap. 19 §, 11 a kap. 5 §, 12 kap. 1 §, 18 kap. 10 och 21 §§, 19 kap. 1 §, 20 kap. 14 § samt 21 kap. 5, 6, 7 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 11 kap., och en ny paragraf, 21 kap. 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 b §¹

Regeringen eller efter regeringens *bemyndigande Sjöfartsverket* får *medge* att även andra fartyg än de som avses i 1 eller 1 a § *skall* anses som svenska och vara berättigade att föra svensk flagg. Ett sådant *medgivande* får *lämnas* bara om fartygets drift står under ett avgörande svenskt inflytande eller om ägaren har fast hemvist i Sverige.

Regeringen får meddela föreskrifter om nationalitetshandlingar för svenska fartyg. Regeringen får *därvid* bestämma vad som *skall* iakttas med sådana handlingar samt förbjuda att registreringspliktigt eller registrerat fartyg hålls i drift utan gällande nationalitetshandling.

Regeringen eller, efter regeringens *bestämmande*, *Transportstyrelsen* får *efter ansökan i ett enskilt fall besluta* att även andra fartyg än de som avses i 1 eller 1 a § *ska* anses som svenska och vara berättigade att föra svensk flagg. Ett sådant *beslut* får *meddelas* bara om fartygets drift står under ett avgörande svenskt inflytande eller om ägaren har fast hemvist i Sverige.

Regeringen får meddela föreskrifter om nationalitetshandlingar för svenska fartyg. Regeringen får *då* bestämma vad som *ska* iakttas med sådana handlingar samt förbjuda att *ett* registreringspliktigt eller registrerat fartyg hålls i drift utan gällande nationalitetshandling.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för prövning av ansökan enligt första stycket.

¹ Senaste lydelse 1997:266.

7 kap.**1 §²**

Redaren är ansvarig för skada som befälhavaren, en medlem av besättningen eller en lots orsakar genom fel eller försummelse i tjänsten. Redaren är också ansvarig, om skada vållas av någon annan, när denne på redarens eller befälhavarens uppdrag utför arbete i fartygets tjänst.

Skadestånd enligt första stycket som redaren har betalat har redaren rätt att kräva tillbaka av den som vållat skadan.

Särskilda bestämmelser om ansvar och om inskränkning av ansvar finns i 9–10 a, 11 a och 13–15 kap. Särskilda bestämmelser om ansvar och om inskränkning av ansvar finns i 9–11 a och 13–15 kap.

9 kap.**3 §³**

Rätt till ansvarsbegränsning föreligger inte beträffande

1. en fordran på bärgarlön, sådan särskild ersättning som avses i 16 kap. 9 §, bidrag till gemensamt haveri eller på avtal grundad ersättning för åtgärder som avses i 2 § första stycket 4, 5 eller 6,

2. en fordran med anledning av oljeskada som omfattas av 10 kap. 1 § och 2 § första och andra styckena,

3. en fordran med anledning av skada som omfattas av 11 kap.,

3. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av ansvarighet för atomskada,

4. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av ansvarighet för atomskada,

4. en fordran med anledning av atomskada orsakad av atomfartyg,

5. en fordran med anledning av atomskada orsakad av atomfartyg,

5. en fordran med anledning av skada som har drabbat en lots eller den som är anställd hos någon som avses i 1 § första stycket och vars skyldigheter står i samband med fartygets drift eller med bärgningen, och

6. en fordran med anledning av skada som har drabbat en lots eller den som är anställd hos någon som avses i 1 § första stycket och vars skyldigheter står i samband med fartygets drift eller med bärgningen, och

6. en fordran på ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

7. en fordran på ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

² Senaste lydelse 2017:722 (jfr 2017:1242).

³ Senaste lydelse 1995:1314 (jfr 1996:14).

10 kap.**19 §⁴**

Detta kapitel gäller inte i fråga om en oljeskada som orsakats av ett örlogsfartyg eller av ett annat fartyg som vid tiden för olyckan ägs eller brukas av en stat och som används uteslutande för statsändamål. Har ett sådant fartyg orsakat en oljeskada i Sverige eller dess ekonomiska zon eller har förebyggande åtgärder vidtagits för att förhindra eller begränsa en sådan skada i Sverige eller dess ekonomiska zon, ska dock 1 §, 2 § fjärde stycket och 3–5 §§ i detta kapitel samt 19 kap. 1 § första stycket 9 och 21 kap. 5 § tillämpas.

Har ett fartyg som inte omfattas av 2 § första stycket orsakat en oljeskada i Sverige eller dess ekonomiska zon eller har förebyggande åtgärder vidtagits för att förhindra eller begränsa en oljeskada i Sverige eller dess ekonomiska zon, tillämpas 1 §, 2 § fjärde och sjätte styckena och 3 § i detta kapitel samt 19 kap. 1 § första stycket 9 och 21 kap. 5 §. I fråga om ägarens rätt att begränsa sitt ansvar gäller i sådant fall 9 kap.

Andra stycket gäller inte sådana oljeskador som omfattas av 10 a kap. Andra stycket gäller inte sådana oljeskador som omfattas av 10 a eller 11 kap.

***11 kap. Om ansvar för skada vid
sjötransport av farliga och
skadliga ämnen***

Inledande bestämmelser

Definitioner

1 §

*I detta kapitel avses med
farliga och skadliga ämnen:*

a) oljor som transporteras i bulk och som anges i regel 1 i bilaga I till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg, som den har ändrats genom 1978 års protokoll (MARPOL 73/78) i dess vid varje tid gällande lydelse,

b) skadliga flytande ämnen som transporteras i bulk och som anges i regel 1.10 i bilaga II till MARPOL 73/78 i dess vid varje tid gällande lydelse, samt ämnen och blandningar som provisoriskt bedömts falla under föroreningskategori X, Y eller Z enligt regel 6.3 i nämnda bilaga II,

c) farliga flytande ämnen som transporteras i bulk och som

⁴ Senaste lydelse 2013:328 (jfr 2013:543).

anges i kapitel 17 i den internationella koden för konstruktion och utrustning av fartyg som till sjöss transporterar skadliga flytande kemikalier i bulk (IBC-koden) i dess vid varje tid gällande lydelse samt farliga produkter för vilka preliminärt lämpliga förhållanden för transporter har föreskrivits av den berörda myndigheten och de berörda hamnmyndigheterna i överensstämmelse med paragraf 1.1.6 i IBC-koden,

d) farliga, riskfyllda och vådliga ämnen, material och föremål i förpackad form som omfattas av den internationella koden om transporter av farligt gods till sjöss (IMDG-koden) i dess vid varje tid gällande lydelse,

e) gaser i vätskeform som anges i kapitel 19 i den internationella koden för konstruktion och utrustning av fartyg som till sjöss transporterar kondenserade gaser i bulk (IGC-koden) i dess vid varje tid gällande lydelse samt produkter för vilka preliminärt lämpliga förhållanden för transporter har föreskrivits av den berörda myndigheten och de berörda hamnmyndigheterna i överensstämmelse med paragraf 1.1.6 i IGC-koden,

f) flytande ämnen som transporteras i bulk med en flampunkt som inte överstiger 60 grader Celsius (uppmätt i en sluten degel),

g) fasta bulkvaror som innebär kemiska risker och som omfattas av den internationella koden för fasta bulkklaster (IMSBC-koden) i dess vid varje tid gällande lydelse, i den utsträckning som dessa substanser, om de i stället transporteras i förpackad form, hade omfattats av bestämmelserna i IMDG-koden i den lydelse som gällde 1996, och

h) rester från tidigare bulktransporter av ämnen som anges i a–c och e–g,

farliga och skadliga bulkämnen:
sådana farliga och skadliga ämnen som avses i a–c och e–h,

farliga och skadliga förpackade ämnen: sådana farliga och skadliga ämnen som avses i d,

sjötransport: tiden från det att de farliga och skadliga ämnena vid lastning kommer i kontakt med utrustning som tillhör fartyget till dess att de vid lossning inte längre har sådan kontakt med utrustningen eller, om fartygets utrustning inte används, från det att ämnena vid lastning korsar fartygets reling till dess att de vid lossning korsar relingen igen,

skada:

a) dödsfall eller annan personskada som har orsakats av farliga och skadliga ämnen,

b) skada på egendom som har orsakats av farliga och skadliga ämnen och som har uppkommit utanför det fartyg som transporterar ämnena,

c) skada på grund av förorening av miljön som har orsakats av farliga och skadliga ämnen, i fråga om försämring av miljön dock endast utebliven vinst samt kostnader för rimliga återställningsåtgärder som har vidtagits eller planeras, och

d) kostnader för förebyggande åtgärder och skada som har orsakats av sådana åtgärder,

olycka: sådan händelse eller serie av händelser med samma ursprung som orsakar en skada eller framkallar ett allvarligt och omedelbart förestående hot om en skada,

förebyggande åtgärd: varje åtgärd som varit skäligen påkallad för att förhindra eller begränsa en skada och som har vidtagits efter det att en olycka har inträffat,

ägare av fartyg: den som är registrerad som fartygets ägare eller, om registrering inte har

skett, den som äger fartyget; i fråga om ett fartyg som ägs av en stat och brukas av ett bolag, vilket i den staten är registrerat som fartygets brukare, ska dock bolaget anses som ägare, samt

konventionsstat: en stat som har tillträtt 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (2010 års HNS-konvention).

Om en skada inte endast har orsakats av farliga och skadliga ämnen och det inte är möjligt att tillförlitligt särskilja orsakerna, anses all skada orsakad av de farliga och skadliga ämnena. Det gäller inte i den utsträckning skadan omfattas av 10 kap. 2 § första stycket. Det gäller inte heller i den utsträckning skadan har orsakats av radioaktivt material enligt klass 7 antingen i IMDG-koden eller i IMSBC-koden.

Vid tillämpningen av detta kapitel ska med fartyg jämföras varje annan flytande anordning som används till sjöss.

Tillämpningsområde

2 §

Detta kapitel tillämpas på skador under en sjötransport med farliga och skadliga ämnen som last, om skadorna har uppkommit

1. i Sverige eller i en annan konventionsstat,

2. i Sveriges eller en annan konventionsstats ekonomiska zon, genom förorening av miljön, och

3. utanför en konventionsstats eller en annan stats territorium på något annat sätt än genom förorening av miljön, om skadan har orsakats av ett ämne som har transporterats ombord på ett fartyg som är registrerat i Sverige eller i en annan konventionsstat

eller, om fartyget inte är registrerat, får föra svensk eller en annan konventionsstats flagg.

Kapitlet tillämpas också på kostnader för förebyggande åtgärder som har vidtagits, oavsett var det har skett, för att förhindra eller begränsa skador som anges i första stycket.

3 §

Det som sägs i 2 § om ekonomisk zon gäller även i de fall en stat inte har fastställt en sådan zon i fråga om ett område utanför och angränsande till statens territorialhav som i enlighet med folkrättens regler har bestämts av den staten och som inte sträcker sig längre ut än 200 nautiska mil från de baslinjer varifrån statens territorialhav mäts.

4 §

Ersättning för åtgärder med anledning av en skada ska betalas enligt detta kapitel även om det finns skyldighet enligt lag eller annan författning att vidta åtgärderna.

Kapitlet tillämpas även om andra regler om tillämplig lag skulle leda till annat.

Kapitlet tillämpas inte i den utsträckning en sådan tillämpning skulle vara oförenlig med Sveriges åtaganden enligt ett internationellt fördrag.

5 §

Detta kapitel gäller inte örlogsfartyg eller andra fartyg som vid den aktuella tidpunkten ägs eller brukas av en stat och som används uteslutande för statsändamål. Om ett sådant fartyg har orsakat en skada i Sverige eller dess ekonomiska zon eller förebyggande åtgärder har vidtagits för att förhindra eller begränsa en skada i Sverige eller dess ekonomiska zon,

ska dock 1 §, 4 § första stycket och 7–10 §§ samt 19 kap. 1 § första stycket 10 och 21 kap. 5 a § tillämpas.

6 §

Detta kapitel gäller inte

1. för fartyg med en dräktighet om högst 200 som i inrikes trafik transporterar farliga och skadliga ämnen i förpackad form,

2. sådan oljeskada som omfattas av 10 kap. 2 § första stycket,

3. sådan skada som är orsakad av radioaktivt material enligt klass 7 antingen i den internationella koden om transporter av farligt gods till sjöss (IMDG-koden) eller i den internationella koden för fasta bulklaster (IMSBC-koden), eller

4. fordringar som har sin grund i befodringsavtal för gods och passagerare.

Skadestånd

Ansaret för en skada

7 §

En skada ska ersättas av fartygets ägare, oavsett om ägaren eller någon som denne svarar för är vållande till skadan. Om den olycka som orsakade skadan utgjordes av en serie av händelser, ska den som var ägare av fartyget vid den första av dessa händelser ersätta skadan.

Ägaren är dock fri från ansvar om denne visar att

1. skadan orsakats av en krigshandling eller liknande handling under väpnad konflikt, inbördeskrig eller uppror eller av en naturhändelse av osedvanlig karaktär, som inte kunnat undvikas och vars följder inte kunnat förhindras,

2. skadan i sin helhet vållats av tredje man med avsikt att orsaka skada,

3. skadan i sin helhet orsakats

genom fel eller försummelse av en svensk eller utländsk myndighet vid fullgörandet av skyldighet att svara för underhåll av fyrar eller andra hjälpmedel för navigering, eller

4. avsändaren eller annan person har låtit bli att upplysa om den farliga och skadliga egenskapen hos de ämnen som transporterats, och detta helt eller delvis har orsakat skadan eller har lett till att fartygets ägare inte har tagit en försäkring eller ställt annan säkerhet enligt 17 eller 18 §.

Andra stycket 4 gäller dock bara om varken fartygets ägare eller dennes anställda eller ställföreträdare hade eller rimligen borde ha haft vetskap om ämnets farliga och skadliga egenskap.

8 §

Ett anspråk på ersättning för en skada som omfattas av ersättningsbestämmelserna i detta kapitel får göras gällande mot fartygets ägare endast med stöd av bestämmelserna i kapitlet.

Ett sådant anspråk får göras gällande mot någon av följande personer endast om den mot vilken anspråket riktas har vållat skadan uppsåtligen eller av grov vårdslöshet och med insikt om att skadan sannolikt skulle uppkomma:

a) anställda hos fartygsägaren, ställföreträdare för ägaren eller besättningsmedlemmar,

b) en lots eller annan person som utför tjänster för fartyget utan att vara besättningsmedlem,

c) en redare som inte är ägare, en befraktare eller en annan person som i redarens ställe handhar fartygets drift,

d) en avsändare, avlastare, lastmottagare eller lastägare,

e) den som utför bärgning med ägarens, redarens eller befälhavarens samtycke eller på order av

en myndighet,

f) den som vidtar förebyggande åtgärder, eller

g) anställda hos eller ställföreträdare för personer som nämns i b–f.

Ett anspråk får dock alltid göras gällande mot en avsändare eller annan person som har låtit bli att upplysa om den farliga och skadliga egenskapen hos de ämnen som transporterats, om detta föranlett att fartygsägaren är fri från ansvar för skadan enligt 7 § andra stycket 4 och tredje stycket.

Det som har betalats i ersättning för en skada får inte krävas åter av en person som avses i andra stycket a, b eller e–g, om inte den mot vilken anspråket riktas har vållat skadan uppsåtligen eller av grov vårdslöshet och med insikt om att skadan sannolikt skulle uppkomma.

Ansvarsbegränsning

9 §

Fartygets ägare har rätt att för varje olycka begränsa sitt ansvar enligt detta kapitel. Ansvarsbeloppen ska bestämmas på följande sätt.

1. För skador som har orsakats av farligt och skadligt bulkämne är ansvarsgränsen 10 000 000 särskilda dragningsrätter (SDR), om fartygets dräktighet inte överstiger 2 000. Om dräktigheten är högre, höjs ansvarsgränsen med 1 500 SDR för varje dräktighetstal från och med 2 001 till och med 50 000 och med 360 SDR för varje dräktighetstal över 50 000. Ansvaret ska dock inte i något fall överstiga 100 000 000 SDR.

2. För skador som har orsakats av farligt och skadligt förpackat ämne är ansvarsgränsen 11 500 000 SDR, om fartygets dräktighet inte överstiger 2 000.

Om dräktigheten är högre, höjs beloppet med 1 725 SDR för varje dräktighetstal från och med 2 001 till och med 50 000 och med 414 SDR för varje dräktighetstal över 50 000. Ansvaret ska dock inte i något fall överstiga 115 000 000 SDR.

Första stycket 2 gäller också om skadorna har orsakats av både farligt och skadligt bulkämne och farligt och skadligt förpackat ämne eller om skadorna har orsakats av något av dessa ämnen men det inte går att fastställa vilket.

Rätt till begränsning finns inte i fråga om ränta eller ersättning för rättegångskostnad.

Vad som avses med SDR anges i 22 kap. 3 §.

10 §

Fartygets ägare har inte rätt att begränsa sitt ansvar, om ägaren har vållat skadan uppsåtligen eller av grov vårdslöshet och med insikt om att skadan sannolikt skulle uppkomma.

Begränsningsfond

11 §

Rätt till ansvarsbegränsning enligt 9 § finns endast om ägaren, dennes försäkringsgivare eller någon annan på ägarens vägnar enligt bestämmelserna i detta kapitel eller motsvarande bestämmelser i en annan konventionsstats lag upprättar en begränsningsfond, som uppgår till summan av det ansvarsbelopp som gäller för ägaren och det tilläggsbelopp som fastställs enligt 12 kap. 4 § andra stycket.

Ansvarsbeloppet ska räknas om till svenska kronor enligt 22 kap. 3 § andra stycket.

En begränsningsfond enligt detta kapitel ska i Sverige upp-

rättas hos den domstol där talan om ersättning har väckts eller kan väckas enligt 21 kap. 5 a §.

I fråga om förfarandet när begränsningsfonden upprättas och om förlust i vissa fall av möjligheten att få ersättning för fordran som kan åberopas mot fonden tillämpas 12 kap. 3–15 §§. Betalning eller säkerhet som avses i 12 kap. 4 § andra stycket får dock krävas också i fråga om ränta för tiden till dess att fonden upprättas. Det som sägs i 12 kap. 4 § fjärde stycket om verkan som avses i 9 kap. 8 § ska i stället gälla verkan som avses i 14 § i detta kapitel. Följs inte ett föreläggande enligt 12 kap. 4 § fjärde stycket, ska i ett beslut som avses i den paragrafen anges att rätten till ansvarsbegränsning inte längre finns.

Fördelning av en begränsningsfond

12 §

En begränsningsfond som avses i 11 § fördelas mellan borgenärerna i förhållande till storleken av de styrkta fordringarna.

Vid fördelning av fonden har anspråk med anledning av dödsfall och annan personskada företräde framför andra anspråk, dock inte till den del anspråken överstiger två tredjedelar av det ansvarsbelopp som gäller för ägaren enligt 9 §.

Ersättning från en begränsningsfond i vissa fall

13 §

Den som innan begränsningsfonden fördelats har betalat ersättning för en skada inträder, intill det belopp som har betalats, i den skadelidandes rätt enligt bestämmelserna i detta kapitel eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat.

Om fartygets ägare eller någon annan gör sannolikt att denne senare blir skyldig att betala ersättning som, om ersättningen hade betalats före fondens fördelning, skulle ha kunnat krävas åter från fonden enligt första stycket, kan domstolen bestämma att medel tills vidare ska sättas av för att ägaren eller någon annan senare ska kunna göra sin rätt gällande mot fonden.

En ägare som frivilligt har dragit på sig utgifter eller förluster med anledning av förebyggande åtgärder har samma rätt till ersättning för dem från fonden som en annan skadelidande.

Verkan av en begränsningsfond

14 §

Om en begränsningsfond har upprättats enligt 11 § och ägaren har rätt att begränsa sitt ansvar, får inte någon annan egendom som tillhör ägaren tas i anspråk för att tillgodose krav på ersättning som kan göras gällande mot fonden.

Har i ett fall som avses i första stycket egendom som tillhör ägaren blivit föremål för kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd med anledning av krav på ersättning som kan göras gällande mot fonden, ska åtgärden hävas. Om ägaren har ställt säkerhet för att undvika en sådan åtgärd, ska säkerheten återställas till ägaren.

Om en begränsningsfond har upprättats i en annan konventionsstat, ska första och andra styckena gälla endast om den skadelidande har rätt att föra talan vid den domstol eller myndighet som förvaltar fonden och har möjlighet att av fondens medel få ut vad som svarar mot dennes fordran.

Preskription

15 §

Bestämmelser om preskription av fordran på ersättning för skada finns i 19 kap. 1 §.

Ersättning från den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen

16 §

Bestämmelser om rätt till ersättning från den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen finns i lagen (2018:000) om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen.

Försäkring

Försäkringsskyldighet för svenska fartyg

17 §

Ägaren av ett svenskt fartyg som transporterar farliga och skadliga ämnen som last ska ha en försäkring eller ställa en annan betryggande säkerhet för att täcka sitt ansvar enligt bestämmelserna i detta kapitel eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat intill det ansvarsbelopp som anges i 9 §. Staten har dock inte en sådan skyldighet.

En försäkring eller säkerhet som avses i första stycket ska godkännas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Om ägaren uppfyller kraven enligt första stycket, ska den myndighet som regeringen bestämmer utfärda ett certifikat som visar detta. För ett fartyg som ägs av svenska staten ska den myndighet som regeringen bestämmer utfärda ett certifikat som visar att fartyget ägs av svenska staten och att statens ansvar är täckt intill det ansvarsbelopp som anges i 9 §. Certifikatet ska medföras ombord på fartyget.

Försäkringsskyldighet för
utländska fartyg

18 §

För ett utländskt fartyg som transporterar farliga och skadliga ämnen som last och som anlöper eller lämnar en svensk hamn eller en tilläggsplats på svenskt sjöterritorium ska det finnas en försäkring eller en annan betryggande säkerhet som täcker ägarens ansvar enligt bestämmelserna i detta kapitel eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat intill det ansvarsbelopp som anges i 9 §. Skyldigheten gäller dock inte ett fartyg som ägs av en främmande stat.

Ombord på fartyget ska det medföras ett certifikat som visar att det finns en sådan försäkring eller annan betryggande säkerhet som avses i första stycket. I fråga om ett fartyg som inte är registrerat i någon konventionsstat får certifikat utfärdas av den myndighet som regeringen bestämmer. Om fartyget ägs av en främmande konventionsstat, ska det ombord på fartyget medföras ett certifikat som visar att fartyget ägs av den staten och att statens ansvar är täckt intill det ansvarsbelopp som gäller enligt 9 §.

Avgift vid certifiering

19 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för prövningen av ansökningar om certifikat.

Krav mot försäkringsgivaren

20 §

En försäkring som avses i 17 eller 18 § ska för den som är berättigad till ersättning medföra rätt att få ut ersättningen direkt av försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren är dock fri från ansvar, om fartygets ägare är fri från ansvar eller om denne själv har vållat skadan uppsåtligt. Försäkringsgivarens ansvar ska inte i något fall överstiga det ansvarsbelopp som gäller enligt 9 §.

Försäkringsgivaren kan inte för att befria sig från sitt ansvar, i vidare utsträckning än som följer av andra stycket, mot någon annan än fartygets ägare åberopa omständigheter som hade kunnat åberopas mot ägaren.

21 §

Om försäkringsgivaren inte har gjort något annat förbehåll, gäller försäkringen för fartygets ägare mot dennes ansvar enligt bestämmelserna i detta kapitel eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat.

Annan säkerhet

22 §

Det som sägs i 20 och 21 §§ om försäkring tillämpas också i fråga om en sådan säkerhet av annat slag som avses i 17 eller 18 §.

Åsidosättande av försäkrings-skyldighet m.m.

23 §

Bestämmelser om ansvar för åsidosättande av försäkrings-skyldigheten och vissa andra skyldigheter i detta kapitel finns i 20 kap. 14 §.

Behörig domstol m.m.

24 §

Bestämmelser om behörig domstol och om verkställbarhet och verkställighet av domar i mål om ersättning för skada som omfattas av detta kapitel finns i 21 kap. 5 a–7 §§.

11 a kap.**5 §⁵**

Om en åtgärd med anledning av ett vrak omfattas av ansvaret för oljeskada enligt 10 kap., bunker-oljeskada enligt 10 a kap. eller atomskada enligt atomansvarighetslagen (1968:45), tillämpas inte 16–19 §§. Undantaget för oljeskada enligt 10 kap. gäller dock inte sådana fall som avses i 10 kap. 19 § andra stycket, om inte åtgärden omfattas av 10 a kap.

Om åtgärden utgör bärgning enligt 16 kap., bestäms ersättning till bärgaren enligt det kapitlet.

Om en åtgärd med anledning av ett vrak omfattas av ansvaret för oljeskada enligt 10 kap., bunker-oljeskada enligt 10 a kap., *skada enligt 11 kap.* eller atomskada enligt atomansvarighetslagen (1968:45), tillämpas inte 16–19 §§. Undantaget för oljeskada enligt 10 kap. gäller dock inte sådana fall som avses i 10 kap. 19 § andra stycket, om inte åtgärden omfattas av 10 a kap.

12 kap.**1 §⁶**

Bestämmelserna i detta kapitel gäller begränsningsfond som upprättas enligt 9 kap. 7 § (globalfond).

Bestämmelserna i 3–15 §§ tillämpas också i vissa delar i fråga om begränsningsfond som upprättas enligt 10 kap. 6 §.

Detta kapitel gäller en begränsningsfond som upprättas enligt 9 kap. 7 § (globalfond).

Bestämmelserna i 3–15 §§ tillämpas också i vissa delar i fråga om *en* begränsningsfond som upprättas enligt 10 kap. 6 § *eller 11 kap. 11 §.*

18 kap.**10 §⁷**

Sjöförklaring inom landet hålls av den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § utsetts att vara sjörättsdomstol. Behörig är den domstol som är närmast den hamn eller ort där sjöförklaringen *skall* hållas enligt 9 §. Regeringen *kan* dock för en viss hamn *förordna* att en annan av sjörättsdomstolarna *skall* vara behörig, om det är ändamålsenligt med hänsyn till trafikförbindelserna och övriga förhållanden.

Om annat inte följer av denna domstol lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Vid sammanträde för sjöförklar-

Sjöförklaring inom landet hålls av den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § utsetts att vara sjörättsdomstol. Behörig är den domstol som är närmast den hamn eller ort där sjöförklaringen *ska* hållas enligt 9 §. Regeringen *får* dock för en viss hamn *föreskriva* att en annan av sjörättsdomstolarna *ska* vara behörig, om det är ändamålsenligt med hänsyn till trafikförbindelserna och övriga förhållanden.

lag, gäller för sjöförklaring inför

Vid sammanträde för sjöförklar-

⁵ Senaste lydelse 2017:722 (jfr 2017:1242).

⁶ Senaste lydelse 1995:1081.

⁷ Senaste lydelse 1996:268.

ing *skall* rätten bestå av en lagfaren domare som ordförande och två personer med kunskap om och erfarenhet av sjöfart. Åtminstone en av de senare bör ha grundlig erfarenhet från tjänst som fartygs- eller maskinbefäl på handelsfartyg och nyligen ha utövat en sådan tjänst. Rätten utser för varje sjöförklaring de särskilda ledamöterna från en förteckning som *Sjöfartsverket* årligen upprättar för varje sjöfartsinspektionsdistrikt. Förteckningen *skall* uppta minst tjugo personer. Om det är ändamålsenligt i ett visst fall att en person med särskild sakkunskap deltar, får rätten tillkalla en sådan person att inträda som ytterligare ledamot i rätten även om han inte är upptagen i förteckningen. De särskilda ledamöterna *skall* vara svenska medborgare. Den som är underårig eller i *konkurstillstånd* eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara ledamot. *De särskilda ledamöterna har rätt till ersättning av allmänna medel enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.*

I Danmark, Finland och Norge hålls sjöförklaring för ett svenskt fartyg av den domstol som är behörig enligt det landets lag.

I övrigt hålls sjöförklaring utomlands av svensk utlandsmyndighet som enligt bemyndigande av Utrikesdepartementet har sådan behörighet. Om det lämpligen kan ske *skall* vid sjöförklaringen delta två av myndigheten tillkallade, i sjöfart kunniga personer, helst svenska, danska, finska eller norska medborgare, mot vilka inte förekommer jäv som gäller mot domare. Är ett deltagande av person med särskild sakkunskap ändamålsenligt i ett visst fall, får myndigheten tillkalla även en sådan person. På en ort där behörig svensk utlandsmyndighet inte finns, hålls sjöförklaringen av be-

ing *ska* rätten bestå av en lagfaren domare som ordförande och två personer med kunskap om och erfarenhet av sjöfart. Åtminstone en av de senare bör ha grundlig erfarenhet från tjänst som fartygs- eller maskinbefäl på handelsfartyg och nyligen ha utövat en sådan tjänst. Rätten utser för varje sjöförklaring de särskilda ledamöterna från en förteckning som *Transportstyrelsen* årligen upprättar för varje sjöfartsinspektionsdistrikt. Förteckningen *ska* uppta minst tjugo personer. Om det är ändamålsenligt i ett visst fall att en person med särskild sakkunskap deltar, får rätten tillkalla en sådan person att inträda som ytterligare ledamot i rätten även om han *eller hon* inte är upptagen i förteckningen. De särskilda ledamöterna *ska* vara svenska medborgare. Den som är underårig eller i *konkurs* eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara ledamot. *Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ersättning av allmänna medel till de särskilda ledamöterna.*

I övrigt hålls sjöförklaring utomlands av *en* svensk utlandsmyndighet som enligt bemyndigande av Utrikesdepartementet har sådan behörighet. Om det lämpligen kan ske *ska* vid sjöförklaringen delta två av myndigheten tillkallade, i sjöfart kunniga personer, helst svenska, danska, finska eller norska medborgare, mot vilka *det* inte förekommer jäv som gäller mot domare. Är ett deltagande av *en* person med särskild sakkunskap ändamålsenligt i ett visst fall, får myndigheten tillkalla även en sådan person. På en ort där behörig svensk utlandsmyndighet inte finns, hålls sjöförklaringen av

hörig dansk, finsk eller norsk utlandsmyndighet.

behörig dansk, finsk eller norsk utlandsmyndighet.

I fråga om sjöförklaring inför en utlandsmyndighet gäller bestämmelserna om sjöförklaring vid domstol i tillämpliga delar. Utlandsmyndigheten får dock inte ta upp ed eller utfärda vitesföreläggande.

21 §

Sjöfartsverket skall varje år upprätta en förteckning över personer som är lämpliga att utföra uppdrag att besiktiga fartyg eller last. Förteckningen skall hållas tillgänglig hos de tingsrätter som Sjöfartsverket anger.

Transportstyrelsen ska varje år upprätta en förteckning över personer som är lämpliga att utföra uppdrag att besiktiga fartyg eller last. Förteckningen ska hållas tillgänglig hos varje tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § utsetts att vara sjörättsdomstol.

19 kap.

1 §⁸

Följande fordringar upphör, vare sig ansvarigheten för dem är begränsad eller obegränsad, om talan inte väcks i laga ordning i fråga om

1. en fordran på bärgarlön eller på sådan särskild ersättning som avses i 16 kap. 9 §: inom två år från det bärgningsföretaget slutfördes,

2. en fordran på andel i bärgarlön enligt 16 kap. 11 § andra stycket: inom ett år från det vederbörande av redaren fått underrättelse om bärgarlönens och andelens storlek; fordringen upphör dock tidigast två år efter det bärgningsföretaget slutfördes,

3. en fordran på ersättning för sammanstötning: inom två år från den dag skadan inträffade,

4. en fordran på belopp som någon betalat utöver vad som belöper på denne enligt 8 kap. 1 §: inom ett år från det beloppet betalades,

5. en fordran på ersättning på grund av att gods har skadats, gått förlorat eller försenats vid befordran eller på grund av att det i konossement har lämnats oriktiga eller ofullständiga uppgifter: inom ett år från det godset lämnades ut eller skulle ha lämnats ut,

6. en fordran på ersättning för personskada eller försening vid passagerartransport: inom två år från ilandstigningen eller, om passageraren avlidit under transporten, från den dag ilandstigning skulle ha ägt rum, eller, om passageraren avlidit efter ilandstigningen, inom två år från dödsfallet men inte senare än tre år från ilandstigningen,

7. en fordran på ersättning på grund av att resgods har skadats, gått förlorat eller försenats vid transport: inom två år från det godset fördes i land eller, om det har gått förlorat, skulle ha förts i land,

8. en fordran på bidrag till gemensamt haveri eller en annan kostnad som ska fördelas enligt samma grund (13 kap. 15 § tredje stycket, 14 kap. 40 § och 17 kap.

8. en fordran på bidrag till gemensamt haveri eller en annan kostnad som ska fördelas enligt samma grund (13 kap. 15 § tredje stycket, 14 kap. 40 § och 17 kap.

⁸ Senaste lydelse 2017:722 (jfr 2017:1242).

6 §): inom ett år från den dag dispaschen *vann* laga kraft,

9. en fordran på ersättning för en oljeskada eller bunkroljeskada enligt 10 eller 10 a kap.: inom tre år från den dag då skadan uppkom, dock senast inom sex år från dagen för den olycka som orsakade skadan eller, om olyckan utgjordes av en serie av händelser, från dagen för den första av dessa,

10. en fordran på ersättning för kostnader som avses i 11 a kap. 16 § första stycket: inom tre år från dagen då det fastställdes att vraket utgör en fara, dock senast inom sex år från dagen för den sjöolycka som orsakade vraket eller, om sjöolyckan utgjordes av en serie av händelser, från dagen för den första av dessa.

Svarar gäldenären i andra fall än som avses i första stycket för ersättning eller för någon annan fordran med begränsning av redarens ansvar eller endast med inlastat gods upphör fordringen, om talan inte väcks i laga ordning, i fråga om en fordran på ersättning inom två år från den dag skadan inträffade och i fråga om någon annan fordran inom ett år efter det att fordringen förföll till betalning. Om borgenären har rätt att för fordringen hålla sig även till redare, lastägare eller någon annan utan att begränsning av ansvarigheten äger rum, gäller en sådan rätt under samma tid som för en fordran i allmänhet.

Om en fordran som avses i första eller andra stycket har kommit under behandling av dispasschör, anses talan om fordringen väckt.

Den som infriat en fordran som avses i första stycket 5 får väcka återkrav mot tredje man efter utgången av den där angivna tiden. En sådan talan får dock inte väckas senare än ett år från den dag huvudanspråket infriades eller talan väcktes om det.

Ett avtal om förlängning av preskriptionstid som avses i första stycket 1–8 är giltigt endast om det har ingåtts efter fordringens tillkomst. Om avtalet gäller preskription i något annat fall än som avses i första stycket 1 eller 2, har det inte verkan för längre tid än tre år åt gången, räknat från

6 §): inom ett år från den dag dispaschen *fick* laga kraft,

9. en fordran på ersättning för en oljeskada enligt 10 kap. eller bunkroljeskada enligt 10 a kap.: inom tre år från den dag då skadan uppkom, dock senast inom sex år från dagen för den olycka som orsakade skadan eller, om olyckan utgjordes av en serie av händelser, från dagen för den första av dessa,

10. en fordran på ersättning för en skada som omfattas av 11 kap.: inom tre år från den dag då skadelidande fick eller borde ha fått kännedom om skadan och om ägarens identitet, dock senast inom tio år från dagen för den olycka som orsakade skadan eller, om olyckan utgjordes av en serie av händelser, från dagen för den senaste av dessa,

11. en fordran på ersättning för kostnader som avses i 11 a kap. 16 § första stycket: inom tre år från dagen då det fastställdes att vraket utgör en fara, dock senast inom sex år från dagen för den sjöolycka som orsakade vraket eller, om sjöolyckan utgjordes av en serie av händelser, från dagen för den första av dessa.

dagen för avtalet. En sådan preskriptionstid får inte i något fall genom avtal förlängas med sammanlagt mer än tio år eller, i fall som avses i första stycket 6 eller 7, med mer än tre år från det ilandstigning eller ilandföring har ägt rum eller skulle ha ägt rum. I 13 kap. 4 § första stycket och 14 kap. 2 § andra stycket finns föreskrifter om ogiltighet av avtalsvillkor som avviker från bestämmelserna i första stycket 5 och fjärde stycket. I 15 kap. 35 § andra och tredje styckena finns föreskrifter om ogiltighet av avtalsvillkor som inskränker en passagerares rättigheter enligt första stycket 6 och 7.

Frågor om preskription av en fordran som avses i denna paragraf bedöms här i landet enligt svensk lag även om utländsk lag i övrigt är tillämplig på rättsförhållandet.

Särskilda bestämmelser om preskription av sådana fordringar som avses i första stycket 6 och 7 finns i artikel 16 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 392/2009 av den 23 april 2009 om transportörens skadeståndsansvar i samband med olyckor vid passagerarbefordran till sjöss och artikel 16 i 2002 års Atenkonvention om befordran till sjöss av passagerare och deras resgods.

20 kap.

14 §⁹

En fartygsägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter vad som sägs i 10, 10 a eller 11 a kap. om försäkringsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms en redare som låter använda ett fartyg för sjöfart, trots att redaren insett eller borde ha insett att försäkringsskyldigheten eller skyldigheten att ställa säkerhet enligt 10, 10 a eller 11 a kap. inte har fullgjorts. Det samma gäller den som handhar fartygets drift i redarens ställe samt befälhavaren.

Om ett certifikat som avses i 10 kap. 12 eller 13 §, 10 a kap. 11 eller 12 § eller i 11 a kap. 20 eller 21 § inte medförs ombord på ett fartyg, när det används för sjöfart, döms befälhavaren till böter.

En fartygsägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter vad som sägs i 10, 10 a, 11 eller 11 a kap. om försäkringsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms en redare som låter använda ett fartyg för sjöfart, trots att redaren insett eller borde ha insett att försäkringsskyldigheten eller skyldigheten att ställa säkerhet enligt 10, 10 a, 11 eller 11 a kap. inte har fullgjorts. Det samma gäller den som handhar fartygets drift i redarens ställe samt befälhavaren.

Om ett certifikat som avses i 10 kap. 12 eller 13 §, 10 a kap. 11 eller 12 §, *11 kap. 17 eller 18 §* eller i 11 a kap. 20 eller 21 § inte medförs ombord på ett fartyg, när det används för sjöfart, döms befälhavaren till böter.

⁹ Senaste lydelse 2017:722 (jfr 2017:1242).

21 kap.**5 §¹⁰**

Talan om ersättning för en oljeskada enligt 10 kap. eller bunkeroljeskada enligt 10 a kap. får väckas i Sverige endast om skadan har uppkommit i Sverige eller dess ekonomiska zon eller om förebyggande åtgärder har vidtagits för att förhindra eller begränsa en skada i Sverige eller dess ekonomiska zon.

Om en svensk domstol är behörig enligt första stycket, får även talan om ersättning för annan oljeskada eller bunkeroljeskada som orsakats av samma olycka väckas här.

Talan enligt första eller andra stycket väcks vid den sjörättsdomstol som är närmast den ort där skadan uppkom.

Om en talan om ersättning för skador som har uppkommit på grund av samma olycka har väckts vid flera domstolar, ska regeringen bestämma att en av dessa domstolar ska handlägga samtliga mål.

Om en begränsningsfond har upprättats i Sverige enligt 10 kap. 6 §, prövar den domstol vid vilken fonden har upprättats frågor om ansvarsbeloppets fördelning mellan de ersättningsberättigade. Prövningen görs i begränsningsmål som avses i 12 kap.

Om en begränsningsfond har upprättats i Sverige enligt 9 kap. 7 § eller 10 kap. 6 §, prövar den domstol vid vilken fonden har upprättats frågor om ansvarsbeloppets fördelning mellan de ersättningsberättigade. Prövningen görs i begränsningsmål som avses i 12 kap.

5 a §

Talan om ersättning för en skada som omfattas av 11 kap. får väckas i Sverige om skadan har uppkommit i Sverige eller dess ekonomiska zon eller om förebyggande åtgärder har vidtagits för att förhindra eller begränsa en sådan skada i Sverige eller dess ekonomiska zon. Talan får också väckas i Sverige när skadan har uppkommit utanför en stats territorium, om 11 kap. 2 § första stycket 3 eller andra stycket är tillämpligt och

a) fartyget är registrerat i Sverige eller, om det inte är registrerat, får föra svensk flagg,

b) fartygets ägare har sin hemvist eller huvudsakliga verksamhetsort i Sverige, eller

c) en begränsningsfond enligt 11 kap. 11 § har upprättats i

¹⁰ Senaste lydelse 2013:328 (jfr 2013:453).

Sverige.

]

Om en svensk domstol är behörig enligt första stycket, får även talan om ersättning för annan skada som avses i 11 kap. som har orsakats av samma olycka väckas här.

Talan enligt första eller andra stycket väcks vid den sjörättsdomstol som är närmast den ort där skadan uppkom. Om skadan har uppkommit utanför Sverige eller dess ekonomiska zon, väcks talan vid Stockholms tingsrätt.

Om en talan om ersättning för skador som har uppkommit på grund av samma olycka har väckts vid flera domstolar, ska regeringen bestämma att en av dessa domstolar ska handlägga samtliga mål.

Om en begränsningsfond har upprättats i Sverige enligt 11 kap. 11 §, prövar den domstol vid vilken fonden har upprättats frågor om ansvarsbeloppets fördelning mellan de ersättningsberättigade. Prövningen görs i begränsningsmål som avses i 12 kap.

6 §¹¹

Om en dom i ett mål om ersättning för oljeskada eller bunkeroljeskada har meddelats i en annan stat som har tillträtt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention *eller* den i 10 a kap. angivna bunkerkonventionen och om domstolarna i den staten var behöriga att pröva den tvist som domen avser, gäller följande. När domen har fått laga kraft och kan verkställas i den stat där den har meddelats, ska den efter en ansökan *verkställas* i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen, om inte

Om en dom i ett mål om ersättning för oljeskada, bunkeroljeskada *eller skada som avses i 11 kap.* har meddelats i en annan stat som har tillträtt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention, den i 10 a kap. angivna bunkerkonventionen *eller den i 11 kap. angivna 2010 års HNS-konvention* och om domstolarna i den staten var behöriga att pröva den tvist som domen avser, gäller följande. När domen har fått laga kraft och kan verkställas i den stat där den har meddelats, ska den efter en ansökan *förklaras verkställbar* i Sverige utan

¹¹ Senaste lydelse 2014:927.

något annat följer av 10 kap. 9 § eller 5 § femte stycket i detta kapitel. Detta medför inte någon skyldighet att *verkställa* en utländsk dom, om det ansvarsbelopp som gäller för fartygets ägare därmed skulle överskridas.

En ansökan om *verkställighet* görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver. Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. domen i original eller i kopia som
2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen meddelats att domen avser ersättning enligt *den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention eller den i 10 a kap. angivna bunkerkonventionen* samt att domen har fått laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats. Om en handling i ärendet inte är skriven på svenska, danska eller norska, ska även en översättning till svenska ges in. Översättningen ska vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av en svensk notarius publicus.

Om en *ansökan om verkställighet bifalls*, verkställs *domen* på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om *verkställighet* tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Har i enlighet med bestämmelserna i den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention en begränsningsfond *upprättats* i en annan stat, som har tillträtt den

att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen, om inte något annat följer av 9 kap. 8 §, 10 kap. 9 §, 11 kap. 14 § eller 5 § femte stycket i detta kapitel. Detta medför inte någon skyldighet att *förklara* en utländsk dom *verkställbar*, om det ansvarsbelopp som gäller för fartygets ägare därmed skulle överskridas.

En ansökan om *verkställbarhetsförklaring* görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver. Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. domen i original eller i kopia som har bestyrkts av en myndighet,
2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen meddelats att domen avser ersättning enligt *någon av de i första stycket angivna konventionerna* samt att domen har fått laga kraft och kan verkställas i den staten.

Om en *dom förklaras verkställbar*, verkställs *den* på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om *verkställbarhetsförklaring* tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

7 §¹²

Har *det* i enlighet med bestämmelserna i den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention eller i den i 11 kap. angivna 2010 års HNS-konvention upprättats en

¹² Senaste lydelse 1995:1081.

konventionen, enligt lagen i den staten och har en ägare eller försäkringsgivare, mot vilken talan om ersättning enligt 10 kap. väckts vid en svensk domstol, rätt att begränsa sitt ansvar, skall domstolen i dom i mål om ersättning bestämma att domen får verkställas endast efter prövning i den främmande staten av frågor om fondens fördelning och enligt den statens lag.

Lydelse enligt SFS 2018:418

begränsningsfond i en annan konventionsstat och har en ägare eller försäkringsgivare mot vilken det har väckts en talan om ersättning enligt 10 eller 11 kap. vid en svensk domstol rätt att begränsa sitt ansvar, ska domstolen i dom i mål om ersättning bestämma att domen får verkställas endast efter prövning i den andra staten av frågor om fondens fördelning och enligt den statens lag.

Föreslagen lydelse

11 §

För varje tingsrätt som får ta upp dispaschmål ska *Sjöfartsverket* varje år upprätta en förteckning som består av minst tolv personer som är kunniga i handel och sjöfart och som är lämpliga att tjänstgöra som särskilda ledamöter i dispaschmål. Rätten ska för varje mål utse tre av personerna i förteckningen att tjänstgöra som särskilda ledamöter. Om det föreskrivna antalet ledamöter inte kan utses från förteckningen på grund av förfall eller något annat hinder ska rätten utse någon annan lämplig person att vara särskild ledamot.

Den som ska tjänstgöra som särskild ledamot ska vara svensk medborgare och får inte vara underårig, i konkurs eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. *Den särskilda ledamoten har rätt till ersättning av allmänna medel enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.*

För varje tingsrätt som får ta upp dispaschmål ska *Transportstyrelsen* varje år upprätta en förteckning som består av minst tolv personer som är kunniga i handel och sjöfart och som är lämpliga att tjänstgöra som särskilda ledamöter i dispaschmål. Rätten ska för varje mål utse tre av personerna i förteckningen att tjänstgöra som särskilda ledamöter. Om det föreskrivna antalet ledamöter inte kan utses från förteckningen på grund av förfall eller något annat hinder ska rätten utse någon annan lämplig person att vara särskild ledamot.

Den som ska tjänstgöra som särskild ledamot ska vara svensk medborgare och får inte vara underårig, i konkurs eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. *Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ersättning av allmänna medel till den särskilda ledamoten.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019 i fråga om 1 kap. 1 b §, 18 kap. 10 och 21 §§ och 21 kap. 5 och 11 §§ och i övrigt den dag som regeringen bestämmer.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs i fråga om sjölagen (1994:1009)

dels att 11 kap. 1 § i lydelsen enligt lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009) ska utgå,

dels att 9 kap. 3 § i stället för lydelsen enligt lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2010:976

Föreslagen lydelse

9 kap.

3 §

Rätt till ansvarsbegränsning föreligger inte beträffande

1. en fordran på bärgarlön, sådan särskild ersättning som avses i 16 kap. 9 §, bidrag till gemensamt haveri eller på avtal grundad ersättning för åtgärder som avses i 2 § första stycket 4, 5 eller 6,

2. en fordran med anledning av oljeskada som omfattas av 10 kap. 1 § och 2 § första och andra styckena,

3. en fordran med anledning av skada som omfattas av 11 kap.,

3. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av ansvar för radiologisk skada,

4. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av ansvar för radiologisk skada,

4. en fordran med anledning av radiologisk skada orsakad av atomfartyg,

5. en fordran med anledning av radiologisk skada orsakad av atomfartyg,

5. en fordran med anledning av skada som har drabbat en lots eller den som är anställd hos någon som avses i 1 § första stycket och vars skyldigheter står i samband med fartygets drift eller med bärgningen, och

6. en fordran med anledning av skada som har drabbat en lots eller den som är anställd hos någon som avses i 1 § första stycket och vars skyldigheter står i samband med fartygets drift eller med bärgningen, och

6. en fordran på ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

7. en fordran på ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:723) om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 11 a kap. 5 § sjölagen (1994:1009) i stället för lydelsen enligt lagen (2017:723) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:723

Föreslagen lydelse

11 a kap.

5 §

Om en åtgärd med anledning av ett vrak omfattas av ansvaret för oljeskada enligt 10 kap., bunker-oljeskada enligt 10 a kap. eller radiologisk skada enligt lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor, tillämpas inte 16–19 §§. Undantaget för oljeskada enligt 10 kap. gäller dock inte sådana fall som avses i 10 kap. 19 § andra stycket, om inte åtgärden omfattas av 10 a kap.

Om åtgärden utgör bärgning enligt 16 kap., bestäms ersättning till bärgaren enligt det kapitlet.

Om en åtgärd med anledning av ett vrak omfattas av ansvaret för oljeskada enligt 10 kap., bunker-oljeskada enligt 10 a kap., *skada enligt 11 kap.* eller radiologisk skada enligt lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor, tillämpas inte 16–19 §§. Undantaget för oljeskada enligt 10 kap. gäller dock inte sådana fall som avses i 10 kap. 19 § andra stycket, om inte åtgärden omfattas av 10 a kap.

4 Förslag till lag om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen och om skyldighet att lämna uppgift om mottagande av sådana ämnen i vissa fall.

Internationella bestämmelser som ska gälla som svensk lag

2 § Bestämmelserna i artiklarna 1, 3–5, 13–20, 21*bis*, 22, 37.2–4 och 39–41 i 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (2010 års HNS-konvention) ska i originaltexternas lydelse gälla som svensk lag. Detta gäller dock inte till den del bestämmelserna uteslutande reglerar de fördragsslutande staternas inbördes förpliktelser.

Konventionens originaltexter ska ha samma giltighet. Den engelska originaltexten i de delar som anges i första stycket finns tillsammans med en svensk översättning intagen som bilaga till denna lag.

Fondens regressrätt

3 § Ett belopp som den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen har betalat i ersättning enligt artikel 14 i 2010 års HNS-konvention får fonden kräva åter av en person som anges i 11 kap. 8 § andra stycket a, b eller e–g sjölagen (1994:1009) endast om den mot vilken anspråket riktas har vållat skadan uppsåtligen eller av grov vårdslöshet och med insikt om att skada sannolikt skulle uppkomma. I övrigt tillämpas 7 kap. 9 § försäkringsavtalslagen (2005:104) i fråga om fondens rätt att kräva åter ett utbetalat ersättningsbelopp av någon annan än fartygsägar- en eller dennes garant.

Talan om ersättning

4 § Talan om ersättning mot den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen, som enligt artikel 39.1, 39.2 eller 39.4 i 2010 års HNS-konvention får tas upp i Sverige, ska väckas vid den domstol som enligt 21 kap. 5 a § tredje stycket sjölagen (1994:1009) är behörig att ta upp talan mot fartygets ägare med anledning av olyckan.

5 § I fråga om underrättelser som avses i artikel 39.7 i 2010 års HNS-konvention ska bestämmelserna i 14 kap. 12 och 13 §§ rättegångsbalken om kungörande av rättegång tillämpas.

Verkställbarhet av dom

6 § När en fråga uppkommer om verkställbarhet av en dom enligt artikel 40.3 i 2010 års HNS-konvention tillämpas 21 kap. 6 § sjölagen (1994:1009).

Skyldighet att lämna uppgift om mottagande av ämnen

7 § Mottagare i Sverige av sådan last som enligt 2010 års HNS-konvention är avgiftspliktig ska senast den 1 mars varje år lämna uppgift till Sjöfartsverket om den mängd som har mottagits under föregående kalenderår, om mottagaren under det året har tagit emot sammanlagt mer än:

a) 150 000 ton oljor som avses i artikel 1.3 i 1992 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja och för vilka avgiftsskyldighet till den internationella oljeskadefonden föreligger enligt artikel 10 i den konventionen,

b) 20 000 ton andra oljor som anges i bilag 1 till bilaga I till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg, som den har ändrats genom 1978 års protokoll (MARPOL 73/78) i dess vid varje tid gällande lydelse,

c) 20 000 ton flytande petroleumgas av lätta kolväten med propan och butan som huvudsakliga beståndsdelar (LPG), eller

d) 20 000 ton fasta bulkvaror som avses i artikel 1.5 (vii) i 2010 års HNS-konvention eller andra ämnen som avses i artikel 1 i den konventionen.

Samma uppgiftsskyldighet har den som tagit emot avgiftspliktig last som består av flytande naturgas av lätta kolväten med metan som huvudsaklig beståndsdel (LNG). Om mottagaren av LNG har kommit överens med den som omedelbart före lossningen ägde ämnet att denne i mottagarens ställe ska vara skyldig att betala föreskriven avgift, gäller skyldigheten att lämna uppgifter den tidigare ägaren. Mottagaren är dock även i ett sådant fall skyldig att lämna uppgiften, om den tidigare ägaren inte gör det.

8 § En mottagare enligt 7 § första stycket som har tagit emot högst de mängder som anges där är skyldig att lämna uppgift enligt den paragrafen, om den mängd ämnen som denne har tagit emot tillsammans med den mängd ämnen som har mottagits av ett dotterföretag eller en annan gemensamt kontrollerad enhet uppgår till mer än de mängder som anges i 7 § första stycket.

Uppmaning att lämna uppgift

9 § Var och en som under ett visst kalenderår har tagit emot sådan last som är avgiftspliktig enligt 2010 års HNS-konvention ska efter uppmaning av Sjöfartsverket lämna uppgift om den mängd som har mottagits under året.

Sjöfartsverket får förelägga den som är skyldig att lämna uppgift om avgiftspliktig last att lämna uppgiften inom en viss tid. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Ansvar vid oriktig uppgift

10 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift vid fullgörande av skyldighet enligt 7–9 §§ döms till böter, om gärningen

inte är belagd med straff i brottsbalken. Allmänt åtal får väckas endast efter anmälan från Sjöfartsverket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019 i fråga om 7–10 §§ och i övrigt den dag som regeringen bestämmer.

2. Bestämmelserna i 7–10 §§ tillämpas första gången i fråga om last som har mottagits under kalenderåret 2019.

Bilaga

Artiklarna 1, 3–5, 13–20, 21*bis*, 22, 37.2–4 och 39–41 i 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen

International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances by Sea, 2010 (2010 HNS Convention)

(Consolidated text of the International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances by Sea, 1996, and the Protocol of 2010 to the Convention)

Chapter I

General provisions

Definitions

Article 1

For the purposes of this Convention:

1. "Ship" means any seagoing vessel and seaborne craft, of any type whatsoever.

2. "Person" means any individual or partnership or any public or private body, whether corporate or not, including a State or any of its constituent subdivisions.

3. "Owner" means the person or persons registered as the owner of the ship or, in the absence of registration, the person or persons owning the ship. However, in the case of a ship owned by a State and operated by a company which in that State is registered as the ship's operator, "owner" shall mean such company.

2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (2010 års HNS-konvention)

(Konsoliderad text till 1996 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen och 2010 års protokoll till konventionen)

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

Definitioner

Artikel 1

I denna konvention förstås med:

1. "Fartyg": fartyg eller annan flytande anordning som kan användas till sjöss.

2. "Person": fysisk person samt privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person, inbegripet en stat och dess delstater eller motsvarande.

3. "Ägare": den person eller de personer som är registrerade som fartygets ägare eller, om registrering inte har skett, den person eller de personer som äger fartyget. I fråga om ett fartyg som ägs av en stat och brukas av ett bolag som i denna stat är registrerat som fartygets brukare ska med "ägare" förstås detta bolag.

4. "Receiver" means either:

(a) the person who physically receives contributing cargo discharged in the ports and terminals of a State Party; provided that if at the time of receipt the person who physically receives the cargo acts as an agent for another who is subject to the jurisdiction of any State Party, then the principal shall be deemed to be the receiver, if the agent discloses the principal to the HNS Fund; or

(b) the person in the State Party who in accordance with the national law of that State Party is deemed to be the receiver of contributing cargo discharged in the ports and terminals of a State Party, provided that the total contributing cargo received according to such national law is substantially the same as that which would have been received under (a).

5. "Hazardous and noxious substances (HNS)" means:

(a) any substances, materials and articles carried on board a ship as cargo, referred to in (i) to (vii) below:

(i) oils, carried in bulk, as defined in regulation 1 of Annex I to the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto, as amended;

(ii) noxious liquid substances, carried in bulk, as defined in regulation 1.10 of Annex II to the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto, as amended, and those substances and mixtures provisionally categorized as falling in pollution category X, Y or Z in accordance with regulation 6.3 of the said Annex II;

(iii) dangerous liquid substances carried in bulk listed in chapter 17

4. "Mottagare": antingen

(a) den person som fysiskt tar emot avgiftspliktig last som lossats i en konventionsstats hamnar och terminaler; om vid tiden för mottagandet den person som fysiskt tar emot lasten handlar som mellanman för en annan som är föremål för en konventionsstats jurisdiktion, ska huvudmannen anses som mottagare om mellanmannen underrättar HNS-fonden om huvudmannens identitet, eller

(b) den person i en konventionsstat som enligt konventionsstatens nationella rätt anses som mottagare av avgiftspliktig last som lossats i konventionsstatens hamnar och terminaler, under förutsättning att den totala mängden avgiftspliktig last mottagen enligt sådan nationell rätt är väsentligen densamma som om mottagandet skett enligt a.

5. "Farliga och skadliga ämnen (HNS)":

(a) varje ämne, material och föremål som transporteras ombord på ett fartyg som last och som anges i i–vii nedan:

(i) oljor som transporteras i bulk och som anges i regel 1 i bilaga I till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg, som den har ändrats genom 1978 års protokoll i dess vid varje tid gällande lydelse,

(ii) skadliga flytande ämnen som transporteras i bulk och som anges i regel 1.10 i bilaga II till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg, som den har ändrats genom 1978 års protokoll i dess vid varje tid gällande lydelse samt ämnen och blandningar som provisoriskt bedömts falla under föroreningskategori X, Y eller Z enligt regel 6.3 i nämnda bilaga II,

(iii) farliga flytande ämnen transporterade i bulk och som anges i

of the International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk, as amended, and the dangerous products for which the preliminary suitable conditions for the carriage have been prescribed by the Administration and port administrations involved in accordance with paragraph 1.1.6 of the Code;

(iv) dangerous, hazardous and harmful substances, materials and articles in packaged form covered by the International Maritime Dangerous Goods Code, as amended;

(v) liquefied gases as listed in chapter 19 of the International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk, as amended, and the products for which preliminary suitable conditions for the carriage have been prescribed by the Administration and port administrations involved in accordance with paragraph 1.1.6 of the Code;

(vi) liquid substances carried in bulk with a flashpoint not exceeding 60°C (measured by a closed-cup test);

(vii) solid bulk materials possessing chemical hazards covered by the International Maritime Solid Bulk Cargoes Code, as amended, to the extent that these substances are also subject to the provisions of the International Maritime Dangerous Goods Code in effect in 1996, when carried in packaged form; and

(b) residues from the previous carriage in bulk of substances referred to in (a)(i) to (iii) and (v) to (vii) above.

5bis "Bulk HNS" means any

kapitel 17 i den internationella koden för konstruktion och utrustning av fartyg som till sjöss transporterar skadliga flytande kemikalier i bulk i dess vid varje tid gällande lydelse samt farliga produkter för vilka preliminärt lämpliga förhållanden för transporter har föreskrivits av den berörda myndigheten och de berörda hamnmyndigheterna i överensstämmelse med paragraf 1.1.6 i koden,

(iv) farliga, riskfyllda och vådliga ämnen, material och föremål i förpackad form som omfattas av den internationella koden om transporter av farligt gods till sjöss i dess vid varje tid gällande lydelse,

(v) gaser i vätskeform som anges i kapitel 19 i den internationella koden för konstruktion och utrustning av fartyg som till sjöss transporterar kondenserade gaser i bulk i dess vid varje tid gällande lydelse samt produkter för vilka preliminärt lämpliga förhållanden för transporter har föreskrivits av den berörda myndigheten och de berörda hamnmyndigheterna i överensstämmelse med paragraf 1.1.6 i koden,

(vi) flytande ämnen som transporteras i bulk med en flampunkt som inte överstiger 60°C (uppmätt i en sluten degel),

(vii) fasta bulkvaror som innebär kemiska risker och som omfattas av den internationella koden för fasta bulkklaster i dess vid varje tid gällande lydelse, i den utsträckning som dessa substanser även omfattas av bestämmelserna i den internationella koden om transporter av farligt gods till sjöss i den lydelse som gällde 1996, när godset transporteras i förpackad form, och

(b) rester från tidigare bulktransporter av ämnen som anges i a i–iii och v–vii ovan.

5bis "Farligt och skadligt bulk-

hazardous and noxious substances referred to in article 1, paragraph 5(a)(i) to (iii) and (v) to (vii) and paragraph 5(b).

5ter "Packaged HNS" means any hazardous and noxious substances referred to in article 1, paragraph 5(a)(iv).

6. "Damage" means:

(a) loss of life or personal injury on board or outside the ship carrying the hazardous and noxious substances caused by those substances;

(b) loss of or damage to property outside the ship carrying the hazardous and noxious substances caused by those substances;

(c) loss or damage by contamination of the environment caused by the hazardous and noxious substances, provided that compensation for impairment of the environment other than loss of profit from such impairment shall be limited to costs of reasonable measures of reinstatement actually undertaken or to be undertaken; and

(d) the costs of preventive measures and further loss or damage caused by preventive measures.

Where it is not reasonably possible to separate damage caused by the hazardous and noxious substances from that caused by other factors, all such damage shall be deemed to be caused by the hazardous and noxious substances except if, and to the extent that, the damage caused by other factors is damage of a type referred to in article 4, paragraph 3.

In this paragraph, "caused by those substances" means caused by the hazardous or noxious nature of the substances.

7. "Preventive measures" means any reasonable measures taken by

ämne": varje farligt och skadligt ämne som anges i artikel 1.5 a i–iii och v–vii samt artikel 1.5 b,

5ter "Farligt och skadligt förpackat ämne": varje farligt och skadligt ämne som anges i artikel 1.5 a iv.

6. "Skada":

(a) dödsfall eller personskada ombord eller utanför det fartyg som transporterar de farliga och skadliga ämnena och som orsakats av dessa ämnen,

(b) förlust av eller skada på egendom utanför det fartyg som transporterar de farliga och skadliga ämnena och som orsakats av dessa ämnen,

(c) förlust eller skada på grund av förorening av miljön som orsakats av de farliga och skadliga ämnena, i fråga om ersättning för försämring av miljön dock endast utbliven vinst samt kostnader för rimliga återställningsåtgärder som har vidtagits eller planeras, och

(d) kostnader för förebyggande åtgärder och förlust och skada som orsakats av sådana åtgärder.

Om det inte är möjligt att tillförlitligt särskilja en skada som har orsakats av farliga och skadliga ämnen från en skada som har orsakats av andra omständigheter, ska all skada anses orsakad av de farliga och skadliga ämnena utom om och i den utsträckning som skadan som har orsakats av andra omständigheter är en skada av det slag som anges i artikel 4.3.

I denna punkt förstås med "orsakats av dessa ämnen" vad som orsakats av de farliga eller skadliga egenskaperna hos ämnena.

7. "Förebyggande åtgärder": varje skälig åtgärd som vidtagits

any person after an incident has occurred to prevent or minimize damage.

8. "Incident" means any occurrence or series of occurrences having the same origin, which causes damage or creates a grave and imminent threat of causing damage.

9. "Carriage by sea" means the period from the time when the hazardous and noxious substances enter any part of the ship's equipment, on loading, to the time they cease to be present in any part of the ship's equipment, on discharge. If no ship's equipment is used, the period begins and ends respectively when the hazardous and noxious substances cross the ship's rail.

10. "Contributing cargo" means any bulk HNS which is carried by sea as cargo to a port or terminal in the territory of a State Party and discharged in that State. Cargo in transit which is transferred directly, or through a port or terminal, from one ship to another, either wholly or in part, in the course of carriage from the port or terminal of original loading to the port or terminal of final destination shall be considered as contributing cargo only in respect of receipt at the final destination.

11. The "HNS Fund" means the International Hazardous and Noxious Substances Fund established under article 13.

12. "Unit of account" means the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund.

13. "State of the ship's registry" means in relation to a registered ship the State of registration of the ship, and in relation to an unregistered ship the State whose flag the ship is entitled to fly.

efter det att en olycka inträffat för att förhindra eller begränsa skada.

8. "Olycka": varje händelse eller serie av händelser med samma ursprung som orsakar skada eller framkallar ett allvarligt och omedelbart förestående hot om skada.

9. "Sjötransport": tidsperioden från det att de farliga och skadliga ämnena vid lastning kommer i kontakt med någon del av fartygets anordningar till dess att de vid lossning upphör att vara i någon del av fartygets anordningar. Om inte någon av fartygets anordningar används, börjar respektive slutar tidsperioden när de farliga och skadliga ämnena korsar fartygets reling.

10. "Avgiftspliktig last": varje farligt och skadligt bulkämne som transporteras till sjöss som last till en hamn eller terminal i en konventionsstats territorium och som lossas i den staten. Last i transit som vidarebefordras direkt, eller genom en hamn eller terminal, från ett fartyg till ett annat, antingen helt eller delvis, inom ramen för en transport från den ursprungliga lastningshamnen eller terminalen till hamn eller terminal på den slutliga destinationen ska anses som avgiftspliktig last bara för mottagandet på den slutliga destinationen.

11. "HNS-fonden": den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen upprättad enligt artikel 13.

12. "Beräkningsenhet": den särskilda dragningsrätten som den definierats av den internationella valutafonden.

13. "Fartygets registreringsstat": för registrerade fartyg, den stat där fartyget registrerats och för oregistrerade fartyg, den stat vars flagga fartyget får föra.

14. "Terminal" means any site for the storage of hazardous and noxious substances received from waterborne transportation, including any facility situated off-shore and linked by pipeline or otherwise to such site.

15. "Director" means the Director of the HNS Fund.

16. "Organization" means the International Maritime Organization.

17. "Secretary-General" means the Secretary-General of the Organization.

14. "Terminal": varje plats för lagring av farliga och skadliga ämnen som mottagits efter sjöburen transport, däri inbegripet en icke-landbaserad anläggning som genom rörledning eller på annat sätt är förenad med en sådan plats.

15. "Direktör": HNS-fondens direktör.

16. "Organisation": Internationella sjöfartsorganisationen.

17. "Generalsekreterare": organisationens generalsekreterare.

Scope of application

Article 3

This Convention shall apply exclusively:

(a) to any damage caused in the territory, including the territorial sea, of a State Party;

(b) to damage by contamination of the environment caused in the exclusive economic zone of a State Party, established in accordance with international law, or, if a State Party has not established such a zone, in an area beyond and adjacent to the territorial sea of that State determined by that State in accordance with international law and extending not more than 200 nautical miles from the baselines from which the breadth of its territorial sea is measured;

(c) to damage, other than damage by contamination of the environment, caused outside the territory, including the territorial sea, of any State, if this damage has been caused by a substance carried on board a ship registered in a State Party or, in the case of an unregistered ship, on board a ship

Tillämpningsområde

Artikel 3

Denna konvention gäller endast

(a) för varje skada som uppkommit inom en konventionsstats territorium, inklusive dess territorialvatten,

(b) för skada genom förorening av miljön som uppkommit inom en konventionsstats exklusiva ekonomiska zon, som fastställts i enlighet med folkrättens regler, eller, om en konventionsstat inte har fastställt någon sådan zon, inom ett område utanför och angränsande till statens territorialhav vilket har bestämts av den staten i enlighet med folkrättens regler och vilket inte sträcker sig längre ut än 200 nautiska mil från de baslinjer varifrån statens territorialhav mäts,

(c) för skada, annan än skada genom förorening av miljön, som uppkommit utanför en stats territorium, inklusive territorialhavet, om skadan har orsakats av ett ämne som transporteras ombord på ett fartyg som är registrerat i en konventionsstat eller, om fartyget inte är registrerat, ombord på ett

entitled to fly the flag of a State Party; and

(d) to preventive measures, wherever taken, to prevent or minimize such damage as referred to in (a), (b) and (c) above.

Article 4

1. This Convention shall apply to claims, other than claims arising out of any contract for the carriage of goods and passengers, for damage arising from the carriage of hazardous and noxious substances by sea.

2. This Convention shall not apply to the extent that its provisions are incompatible with those of the applicable law relating to workers' compensation or social security schemes.

3. This Convention shall not apply:

(a) to pollution damage as defined in the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1969, as amended, whether or not compensation is payable in respect of it under that Convention; and

(b) to damage caused by a radioactive material of class 7 either in the International Maritime Dangerous Goods Code, as amended, or in the International Maritime Solid Bulk Cargoes Code, as amended.

4. Except as provided in paragraph 5, the provisions of this Convention shall not apply to warships, naval auxiliary or other ships owned or operated by a State and used, for the time being, only on Government non-commercial service.

5. A State Party may decide to apply this Convention to its war-

fartyg som får föra en konventionsstats flagga, och

(d) för förebyggande åtgärder som syftar till att hindra eller minska sådan skada som avses i a, b och c ovan, var de än har vidtagits.

Artikel 4

1. Denna konvention gäller, med undantag för fordringar som har sin grund i ett befordringsavtal för gods och passagerare, på fordringar för skada som uppkommit vid sjötransport av farliga och skadliga ämnen.

2. Denna konvention gäller inte i den utsträckning som bestämmelserna i den är oförenliga med tillämplig lag om ersättning till anställda eller med sociala välfärdsystem.

3. Denna konvention gäller inte

(a) för skada genom förorening enligt definitionen i 1969 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom olja, i dess vid varje tid gällande lydelse, oavsett om ersättning ska betalas för skadan enligt den konventionen eller inte, och

(b) för skada orsakad av radioaktivt material enligt klass 7 antingen i den internationella koden om transporter av farligt gods till sjöss, i dess vid varje tid gällande lydelse, eller i den internationella koden för fasta bulkklaster, i dess vid varje tid gällande lydelse.

4. Med undantag för vad som anges i punkt 5 gäller bestämmelserna i denna konvention inte för örlogsfartyg, militära hjälpfartyg eller andra fartyg som ägs eller brukas av en stat och som vid tillfället endast används i statlig, icke-kommersiell tjänst.

5. En konventionsstat får bestämma att denna konvention ska

ships or other vessels described in paragraph 4, in which case it shall notify the Secretary-General thereof specifying the terms and conditions of such application.

6. With respect to ships owned by a State Party and used for commercial purposes, each State shall be subject to suit in the jurisdictions set forth in article 38 and shall waive all defences based on its status as a sovereign State.

Article 5

1. A State may, at the time of ratification, acceptance, approval of, or accession to, this Convention, or any time thereafter, declare that this Convention does not apply to ships:

(a) which do not exceed 200 gross tonnage; and

(b) which carry hazardous and noxious substances only in packaged form; and

(c) while they are engaged on voyages between ports or facilities of that State.

2. Where two neighbouring States agree that this Convention does not apply also to ships which are covered by paragraph 1(a) and (b) while engaged on voyages between ports or facilities of those States, the States concerned may declare that the exclusion from the application of this Convention declared under paragraph 1 covers also ships referred to in this paragraph.

3. Any State which has made the declaration under paragraph 1 or 2 may withdraw such declaration at any time.

4. A declaration made under paragraph 1 or 2, and the withdrawal of the declaration made under paragraph 3, shall be depos-

gälla för dess örlogsfartyg eller andra fartyg som anges i punkt 4 och ska då underrätta generalsekretären om detta med angivande av villkoren för denna tillämpning.

6. När det gäller fartyg som ägs av en konventionsstat och som används för kommersiella ändamål ska talan kunna väckas mot denna stat vid de domstolar som är behöriga enligt artikel 38, och staten ska avstå från alla invändningar som grundas på dess egenskap av suverän stat.

Artikel 5

1. En stat får vid tiden för ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning till denna konvention, eller när som helst därefter, förklara att denna inte gäller för fartyg

(a) vars dräktighet inte överstiger 200 bruttoton, och

(b) som bara transporterar farliga och skadliga ämnen i förpackad form, och

(c) medan de utför resor mellan hamnar eller anläggningar i den staten.

2. Om två grannstater kommer överens om att denna konvention inte ska gälla också för fartyg som anges i punkt 1 a och b medan de utför resor mellan hamnar eller anläggningar i dessa stater, får de berörda staterna förklara att det undantag från denna konvention som angetts enligt punkt 1 också omfattar fartyg som anges i denna punkt.

3. En stat som har gjort en förklaring enligt punkt 1 eller 2 får när som helst återta denna förklaring.

4. En förklaring enligt punkt 1 eller 2 och återtagandet av en sådan förklaring enligt punkt 3 ska deponeras hos generalsekretären,

ited with the Secretary-General who shall, after the entry into force of this Convention, communicate it to the Director.

5. The HNS Fund is not liable to pay compensation for damage caused by substances carried by a ship to which the Convention does not apply pursuant to a declaration made under paragraph 1 or 2, to the extent that:

(a) the damage as defined in article 1, paragraph 6(a), (b) or (c) was caused in:

(i) the territory, including the territorial sea, of the State which has made the declaration, or in the case of neighbouring States which have made a declaration under paragraph 2, of either of them; or

(ii) the exclusive economic zone, or area mentioned in article 3(b), of the State or States referred to in (i);

(b) the damage includes measures taken to prevent or minimize such damage.

som efter ikraftträdandet av denna konvention ska underrätta direktören om detta.

5. HNS-fonden är inte ersättningsskyldig för skada orsakad av farliga och skadliga ämnen som transporteras av ett fartyg för vilket konventionen inte gäller till följd av en förklaring enligt punkt 1 eller 2, i den utsträckning som

(a) skadan som den definierats i artikel 1.6 a, b eller c uppkommit i:

(i) den stats territorium, inbegripet territorialhavet, som har gjort förklaringen eller om grannstater har gjort en förklaring enligt punkt 2 hos någondera av dem, eller

(ii) i den exklusiva ekonomiska zonen, eller område som nämns i artikel 3 b, hos den eller de stater som anges i i,

(b) skadan inbegriper åtgärder för att förhindra eller begränsa sådan skada.

Chapter III

Compensation by the international hazardous and noxious substances fund (HNS Fund)

Establishment of the HNS Fund

Article 13

1. The International Hazardous and Noxious Substances Fund (HNS Fund) is hereby established with the following aims:

(a) to provide compensation for damage in connection with the carriage of hazardous and noxious substances by sea, to the extent that the protection afforded by chapter II is inadequate or not available; and

Kapitel III

Ersättning från den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen (HNS-fonden)

Upprättandet av HNS-fonden

Artikel 13

1. Den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen (HNS-fonden) upprättas härmed för följande syften:

(a) Att betala ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen i den utsträckning som ersättning för skadan enligt kapitel II inte är tillräcklig eller inte tillgänglig.

(b) to give effect to the related tasks set out in article 15.

2. The HNS Fund shall in each State Party be recognized as a legal person capable under the laws of that State of assuming rights and obligations and of being a party in legal proceedings before the courts of that State. Each State Party shall recognize the Director as the legal representative of the HNS Fund.

Compensation

Article 14

1. For the purpose of fulfilling its function under article 13, paragraph 1(a), the HNS Fund shall pay compensation to any person suffering damage if such person has been unable to obtain full and adequate compensation for the damage under the terms of chapter II:

(a) because no liability for the damage arises under chapter II;

(b) because the owner liable for the damage under chapter II is financially incapable of meeting the obligations under this Convention in full and any financial security that may be provided under chapter II does not cover or is insufficient to satisfy the claims for compensation for damage; an owner being treated as financially incapable of meeting these obligations and a financial security being treated as insufficient if the person suffering the damage has been unable to obtain full satisfaction of the amount of compensation due under chapter II after having taken all reasonable steps to pursue the available legal remedies;

(c) because the damage exceeds the owner's liability under the terms of chapter II.

(b) Att uppfylla de därmed sammanhängande uppgifter som anges i artikel 15.

2. HNS-fonden ska i varje konventionsstat erkännas som en juridisk person med behörighet enligt lagen i den staten att förvärva rättigheter och åta sig skyldigheter samt att vara part i rättegång inför domstol i denna stat. Varje konventionsstat ska erkänna direktören som ställföreträdare för fonden.

Ersättning

Artikel 14

1. För att fullgöra sin uppgift enligt artikel 13.1 a ska HNS-fonden betala ersättning till var och en som lidit skada om denne inte har kunnat få full ersättning för skadan enligt kapitel II

(a) därför att det inte föreligger något ansvar för skadan enligt kapitel II,

(b) därför att den ägare som är ansvarig för skadan enligt kapitel II inte till fullo kan infria sina ekonomiska förpliktelser enligt denna konvention och den ekonomiska säkerhet som kan ha ställts enligt kapitel II inte gäller för skadan eller inte räcker till för att tillgodose ersättningsanspråken; ägaren ska anses ekonomiskt oförmögen att infria sina förpliktelser och ekonomisk säkerhet ska anses otillräcklig om den skadelidande, sedan denne vidtagit alla rimliga åtgärder för att utnyttja de rättsliga medel som är tillgängliga, inte har kunnat få ut hela det ersättningsbelopp som denne har rätt till enligt kapitel II,

(c) därför att skadan överstiger ägarens ansvar enligt bestämmelserna i kapitel II.

2. Expenses reasonably incurred or sacrifices reasonably made by the owner voluntarily to prevent or minimize damage shall be treated as damage for the purposes of this article.

3. The HNS Fund shall incur no obligation under the preceding paragraphs if:

(a) it proves that the damage resulted from an act of war, hostilities, civil war or insurrection or was caused by hazardous and noxious substances which had escaped or been discharged from a warship or other ship owned or operated by a State and used, at the time of the incident, only on Government non-commercial service; or

(b) the claimant cannot prove that there is a reasonable probability that the damage resulted from an incident involving one or more ships.

4. If the HNS Fund proves that the damage resulted wholly or partly either from an act or omission done with intent to cause damage by the person who suffered the damage or from the negligence of that person, the HNS Fund may be exonerated wholly or partially from its obligation to pay compensation to such person. The HNS Fund shall in any event be exonerated to the extent that the owner may have been exonerated under article 7, paragraph 3. However, there shall be no such exoneration of the HNS Fund with regard to preventive measures.

5. (a) Except as otherwise provided in subparagraph (b), the aggregate amount of compensation payable by the HNS Fund under this article shall in respect of any one incident be limited, so that the total sum of that amount and any amount of compensation actually paid under chapter II for damage within the scope of application of

2. Skäliga utgifter och förluster som ägaren frivilligt ådragit sig för att förhindra eller begränsa skada ska anses som skada vid tillämpningen av denna artikel.

3. HNS-fonden är inte ansvarig enligt föregående punkter om

(a) den visar att skadan orsakades av krigshandling, fientligheter, inbördeskrig eller uppror eller orsakades av farliga och skadliga ämnen som läckt eller tömts ut från ett örlogsfartyg eller annat fartyg, som ägs eller brukas av en stat och vid tidpunkten för olyckan används endast i statlig, icke-kommersiell tjänst, eller

(b) den som gör anspråk på ersättning inte kan visa att det finns en rimlig sannolikhet för att skadan orsakats av en olycka med ett eller flera fartyg.

4. Visar HNS-fonden att skadan helt eller delvis orsakades genom en uppsåtlig handling eller underlåtenhet av den skadelidande eller av vårdslöshet av denne, kan HNS-fonden befrias helt eller delvis från sin skyldighet att betala ersättning till denne. I varje fall ska fonden befrias från sin skyldighet i den utsträckning som fartygsägaren kan vara befriad enligt artikel 7.3. HNS-fonden är emellertid aldrig befriad från sin skyldighet vad gäller förebyggande åtgärder.

5. (a) Om inte annat anges i b i denna punkt, är det sammanlagda ersättningsbelopp som fonden ska betala enligt denna artikel begränsat för en och samma olycka så att summan av beloppet och det ersättningsbelopp som faktiskt har betalats enligt kapitel II för skada, som faller inom denna konventions tillämpningsområde enligt artik-

this Convention as defined in article 3 shall not exceed 250 million units of account.

(b) The aggregate amount of compensation payable by the HNS Fund under this article for damage resulting from a natural phenomenon of an exceptional, inevitable and irresistible character shall not exceed 250 million units of account.

(c) Interest accrued on a fund constituted in accordance with article 9, paragraph 3, if any, shall not be taken into account for the computation of the maximum compensation payable by the HNS Fund under this article.

(d) The amounts mentioned in this article shall be converted into national currency on the basis of the value of that currency with reference to the Special Drawing Right on the date of the decision of the Assembly of the HNS Fund as to the first date of payment of compensation.

6. Where the amount of established claims against the HNS Fund exceeds the aggregate amount of compensation payable under paragraph 5, the amount available shall be distributed in such a manner that the proportion between any established claim and the amount of compensation actually recovered by the claimant under this Convention shall be the same for all claimants. Claims in respect of death or personal injury shall have priority over other claims, however, save to the extent that the aggregate of such claims exceeds two-thirds of the total amount established in accordance with paragraph 5.

7. The Assembly of the HNS Fund may decide that, in exceptional cases, compensation in accordance with this Convention can be paid even if the owner has not

el 3, inte får överstiga 250 miljoner beräkningsenheter.

(b) Det sammanlagda belopp som fonden ska betala enligt denna artikel för skada som orsakats av en naturhändelse av osedvanlig karaktär som inte kunnat undvikas och vars verkningar inte kunnat förhindras får inte överstiga 250 miljoner beräkningsenheter.

(c) Upplupen ränta på en fond som upprättats enligt artikel 9.3 ska inte tas med vid beräkningen av det högsta belopp som fonden har att betala enligt denna artikel.

(d) De belopp som anges i denna artikel ska räknas om till inhemsk valuta på grundval av det värde valutan hade i förhållande till den särskilda dragningsrätten den dag som HNS-fondens församling bestämmer som första dag för utbetalning av ersättning.

6. Om summan av styrkta fordringar mot HNS-fonden överstiger det sammanlagda ersättningsbeloppet enligt punkt 5, ska det tillgängliga beloppet fördelas så att förhållandet mellan en styrkt fordran och det ersättningsbelopp som fordringsägaren faktiskt erhåller enligt denna konvention är det samma för alla fordringsägare. Anspråk på ersättning för dödsfall och personskada ska ha företräde framför andra anspråk, utom i den utsträckning som summan av sådana anspråk överstiger två tredjedelar av det totala belopp som fastställts enligt punkt 5.

7. HNS-fondens församling får i undantagsfall besluta att ersättning enligt konventionen får betalas även om ägaren inte har upprättat någon fond enligt kapitel II. I

constituted a fund in accordance with chapter II. In such cases paragraph 5(d) applies accordingly.

Related tasks of the HNS Fund

Article 15

For the purpose of fulfilling its function under article 13, paragraph 1 (a), the HNS Fund shall have the following tasks:

(a) to consider claims made against the HNS Fund;

(b) to prepare an estimate in the form of a budget for each calendar year of:

Expenditure:

(i) costs and expenses of the administration of the HNS Fund in the relevant year and any deficit from operations in the preceding years; and

(ii) payments to be made by the HNS Fund in the relevant year;

Income:

(iii) surplus funds from operations in preceding years, including any interest;

(iv) initial contributions to be paid in the course of the year;

(v) annual contributions if required to balance the budget; and

(vi) any other income;

(c) to use at the request of a State Party its good offices as necessary to assist that State to secure promptly such personnel, material and services as are necessary to enable the State to take measures to prevent or mitigate damage arising from an incident in respect of which the HNS Fund may be called upon to pay compensation under this Convention; and

(d) to provide, on conditions laid down in the internal regulations, credit facilities with a view to the taking of preventive measures

sådana fall tillämpas punkt 5 d.

Ytterligare uppgifter för HNS-fonden

Artikel 15

För att fullgöra sin uppgift enligt artikel 13.1 a ska HNS-fonden ha följande uppgifter:

(a) Att överväga anspråk som riktas mot HNS-fonden.

(b) Att förbereda en beräkning i form av en budget för varje kalenderår enligt följande:

Utgifter:

(i) Kostnader och utgifter för HNS-fondens förvaltning under året och underskott från verksamheten från föregående år, och

(ii) utbetalningar från HNS-fonden under året.

Inkomster:

(iii) Överskott från verksamheten under föregående år, inbegripet ränta,

(iv) grundavgifter som ska betalas under året,

(v) årsavgifter om sådana krävs för att balansera budgeten, och

(vi) andra inkomster.

(c) Att, på begäran av en konventionsstat, ställa sina tjänster till förfogande i den omfattning som behövs för att hjälpa denna stat att snabbt förfoga över personal, material och tjänster som staten behöver för att kunna vidta åtgärder för att förhindra eller begränsa skada som orsakats av en olycka för vilken fonden kan komma att få betala ersättning enligt denna konvention.

(d) Att, på villkor som föreskrivs i interna föreskrifter, ställa kreditmöjligheter till förfogande för att möjliggöra att förebyggande åt-

against damage arising from a particular incident in respect of which the HNS Fund may be called upon to pay compensation under this Convention.

General provisions on contributions

Article 16

1. The HNS Fund shall have a general account, which shall be divided into sectors.

2. The HNS Fund shall, subject to article 19, paragraphs 3 and 4, also have separate accounts in respect of:

(a) oil as defined in article 1, paragraph 5(a)(i) (oil account);

(b) liquefied natural gases of light hydrocarbons with methane as the main constituent (LNG) (LNG account); and

(c) liquefied petroleum gases of light hydrocarbons with propane and butane as the main constituents (LPG) (LPG account).

3. There shall be initial contributions and, as required, annual contributions to the HNS Fund.

4. Contributions to the HNS Fund shall be made into the general account in accordance with article 18, to separate accounts in accordance with article 19 and to either the general account or separate accounts in accordance with article 20 or article 21, paragraph 5. Subject to article 19, paragraph 6, the general account shall be available to compensate damage caused by hazardous and noxious substances covered by that account, and a separate account shall be available to compensate damage caused by a hazardous and noxious substance covered by that account.

5. For the purposes of article 18, article 19, paragraph 1(a)(i), paragraph 1(a)(ii) and paragraph 1(b),

gärder vidtas mot skada som orsakats av en olycka för vilken fonden kan komma att få betala ersättning enligt denna konvention.

Allmänna bestämmelser om avgifter

Artikel 16

1. HNS-fonden ska ha ett allmänt konto som är fördelat i sektorer.

2. HNS-fonden ska, med beaktande av artikel 19.3 och 19.4, också ha särskilda konton för

(a) olja enligt artikel 1.5 a i (oljekonto),

(b) flytande naturgas av lätta kolväten med metan som huvudsaklig beståndsdel (LNG) (LNG-konto), och

(c) flytande petroleumgas av lätta kolväten med propan och butan som huvudsakliga beståndsdelar (LPG) (LPG-konto).

3. Det ska betalas grundavgifter och, om nödvändigt, årsavgifter till HNS-fonden.

4. Avgifter till HNS-fonden ska betalas till det allmänna kontot enligt artikel 18, till de särskilda kontona enligt artikel 19 och till antingen det allmänna kontot eller de särskilda kontona enligt artikel 20 eller artikel 21.5. Med förbehåll för artikel 19.6 ska det allmänna kontot betala ersättning för skada som orsakats av farliga och skadliga ämnen som omfattas av det kontot och ett särskilt konto ska betala ersättning för skada som orsakats av farliga och skadliga ämnen som omfattas av det kontot.

5. Om den mängd avgiftspliktig last som en person under ett kalenderår har tagit emot i en konven-

article 20 and article 21, paragraph 5, where the quantity of a given type of contributing cargo received in the territory of a State Party by any person in a calendar year when aggregated with the quantities of the same type of cargo received in the same State Party in that year by any associated person or persons exceeds the limit specified in the respective subparagraphs, such a person shall pay contributions in respect of the actual quantity received by that person notwithstanding that that quantity did not exceed the respective limit.

6. "Associated person" means any subsidiary or commonly controlled entity. The question whether a person comes within this definition shall be determined by the national law of the State concerned.

General provisions on annual contributions

Article 17

1. Annual contributions to the general account and to each separate account shall be levied only as required to make payments by the account in question.

2. Annual contributions payable pursuant to articles 18, 19 and article 21, paragraph 5, shall be determined by the Assembly and shall be calculated in accordance with those articles on the basis of the units of contributing cargo received during the preceding calendar year or such other year as the Assembly may decide.

3. The Assembly shall decide the total amount of annual contributions to be levied to the general account and to each separate account. Following that decision the Director shall, in respect of each State

tionsstat tillsammans med den mängd avgiftspliktig last som tagits emot i samma konventionsstat av annan med vilken denna person är i intressegemenskap överstiger de gränser som anges i artikel 18, artikel 19.1 a i och ii, artikel 19.1 b, artikel 20 och artikel 21.5, ska denna person betala avgift enligt dessa artiklar för den mängd som denne faktiskt tagit emot även om denna mängd inte översteg respektive gräns.

6. Med "annan med vilken denna person är i intressegemenskap" förstås varje dotterbolag eller gemensamt kontrollerad enhet. Frågan om någon omfattas av denna definition ska avgöras enligt vederbörande stats nationella lag.

Allmänna bestämmelser om årsavgifter

Artikel 17

1. Årsavgifter till det allmänna kontot och till varje särskilt konto ska tas ut bara om det behövs för att göra utbetalningar från respektive konto.

2. Årsavgifter enligt artiklarna 18 och 19 samt artikel 21.5 fastställs av församlingen. Avgifterna ska beräknas enligt de nämnda artiklarna på grundval av de enheter avgiftspliktig last som tagits emot under det föregående kalenderåret eller annat år som församlingen bestämmer.

3. Församlingen ska bestämma den totala årsavgiften som ska tas ut till det allmänna kontot och till varje särskilt konto. Som en följd av detta beslut ska direktören, i fråga om varje konventionsstat,

Party, calculate for each person liable to pay contributions in accordance with article 18, article 19, paragraph 1 and paragraph 1*bis*, and article 21, paragraph 5, the amount of that person's annual contribution to each account, on the basis of a fixed sum for each unit of contributing cargo reported in respect of the person during the preceding calendar year or such other year as the Assembly may decide. For the general account, the above-mentioned fixed sum per unit of contributing cargo for each sector shall be calculated pursuant to the regulations contained in Annex II to this Convention. For each separate account, the fixed sum per unit of contributing cargo referred to above shall be calculated by dividing the total annual contribution to be levied to that account by the total quantity of cargo contributing to that account.

4. The Assembly may also levy annual contributions for administrative costs and decide on the distribution of such costs between the sectors of the general account and the separate accounts.

5. The Assembly shall also decide on the distribution between the relevant accounts and sectors of amounts paid in compensation for damage caused by two or more substances which fall within different accounts or sectors, on the basis of an estimate of the extent to which each of the substances involved contributed to the damage.

Annual contributions to the general account

Article 18

1. Subject to article 16, paragraph 5, annual contributions to the general account shall be made

på grundval av ett bestämt belopp för varje enhet avgiftspliktig last som rapporterats beträffande en avgiftsskyldig för föregående år eller annat år som församlingen bestämt, beräkna storleken på den årsavgift till varje konto som en avgiftsskyldig enligt artikel 18 samt artiklarna 19.1, 19.1*bis* och 21.5 ska betala. För det allmänna kontot ska det bestämda belopp för varje enhet avgiftspliktig last som nämnts ovan, för varje sektor beräknas enligt reglerna i bilaga II till denna konvention. För varje särskilt konto ska det bestämda belopp för varje enhet avgiftspliktig last som angetts ovan beräknas genom att dela den totala årsavgiften som ska tas ut till detta konto med den sammanlagda mängden avgiftspliktig last till detta konto.

4. Församlingen får också ta ut årsavgifter för administrativa kostnader och besluta om fördelningen av dessa kostnader mellan sektorerna i det allmänna kontot och de särskilda kontona.

5. Församlingen ska också besluta om fördelningen mellan berörda konton och sektorer av ersättningsbelopp för skada som orsakats av två eller flera ämnen vilka faller inom olika konton eller sektorer, på grundval av en uppskattning i vilken utsträckning som varje ämne bidragit till skadan.

Årsavgifter till det allmänna kontot

Artikel 18

1. Med beaktande av artikel 16.5 ska årsavgifter till det allmänna kontot betalas i fråga om varje

in respect of each State Party by any person who was the receiver in that State in the preceding calendar year, or such other year as the Assembly may decide, of aggregate quantities exceeding 20,000 tonnes of contributing cargo, other than substances referred to in article 19, paragraph 1 and paragraph 1*bis*, which fall within the following sectors:

- (a) solid bulk materials referred to in article 1, paragraph 5(a)(vii);
- (b) substances referred to in paragraph 2; and
- (c) other substances.

2. Annual contributions shall also be payable to the general account by persons who would have been liable to pay contributions to a separate account in accordance with article 19, paragraph 1 and paragraph 1*bis*, had its operation not been postponed or suspended in accordance with article 19. Each separate account the operation of which has been postponed or suspended under article 19 shall form a separate sector within the general account.

Annual contributions to separate accounts

Article 19

1. Subject to article 16, paragraph 5, annual contributions to separate accounts shall be made in respect of each State Party:

- (a) in the case of the oil account,
- (i) by any person who has received in that State in the preceding calendar year, or such other year as the Assembly may decide, total quantities exceeding 150,000 tonnes of contributing oil as defined in article 1, paragraph 3 of the International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for

konventionsstat, av envar som under föregående kalenderår eller annat år som församlingen bestämmer var mottagare i staten av sammanlagt mer än 20 000 ton avgiftspliktig last, med undantag för ämnen som anges i artikel 19.1 och 19.1*bis*, som faller inom följande sektorer:

- (a) fasta bulkvaror som anges i artikel 1.5 a vii,
- (b) ämnen som anges i punkt 2, och
- (c) andra ämnen.

2. Årsavgifter ska också betalas till det allmänna kontot av någon som skulle ha varit avgiftsskyldig till ett särskilt konto enligt artikel 19.1 och 19.1*bis* om inte dess användning senarelagts eller upphävts enligt artikel 19. Varje särskilt konto vars användning har senarelagts eller upphävts enligt artikel 19 ska bilda en särskild sektor inom det allmänna kontot.

Årsavgifter till de särskilda kontona

Artikel 19

1. Med beaktande av artikel 16.5 ska årsavgifter till de särskilda kontona betalas i fråga om varje konventionsstat

- (a) för oljekontot,
- (i) av envar som i den staten under föregående kalenderår, eller annat år som församlingen bestämmer, har tagit emot sammanlagt mer än 150 000 ton avgiftspliktig olja som den har definierats i artikel 1.3 i 1971 års internationella konvention om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening

Oil Pollution Damage, 1971, as amended, and who is or would be liable to pay contributions to the International Oil Pollution Compensation Fund in accordance with article 10 of that Convention; and

(ii) by any person who was the receiver in that State in the preceding calendar year, or such other year as the Assembly may decide, of total quantities exceeding 20,000 tonnes of other oils carried in bulk listed in appendix I of Annex I to the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto, as amended;

(b) in the case of the LPG account, by any person who in the preceding calendar year, or such other year as the Assembly may decide, was the receiver in that State of total quantities exceeding 20,000 tonnes of LPG.

1bis

(a) In the case of the LNG account, subject to article 16, paragraph 5, annual contributions to the LNG account shall be made in respect of each State Party by any person who in the preceding calendar year, or such other year as the Assembly may decide, was the receiver in that State of any quantity of LNG.

(b) However, any contributions shall be made by the person who, immediately prior to its discharge, held title to an LNG cargo discharged in a port or terminal of that State (the titleholder) where:

(i) the titleholder has entered into an agreement with the receiver that the titleholder shall make such contributions; and

(ii) the receiver has informed the State Party that such an agreement exists.

(c) If the titleholder referred to in subparagraph (b) above does not

genom olja i dess vid varje tid gällande lydelse och som är avgiftsskyldig till den internationella oljeskadefonden enligt artikel 10 i den konventionen, och

(ii) av envar som var mottagare i den staten under föregående kalenderår, eller annat år som församlingen bestämmer, av sammanlagt mer än 20 000 ton andra oljor som transporterats i bulk och som anges i bihang I till bilaga I till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg, som den har ändrats genom 1978 års protokoll i dess vid varje tid gällande lydelse,

(b) för LPG-kontot, av envar som under föregående kalenderår, eller annat år som församlingen bestämmer, var mottagare i den staten av sammanlagt mer än 20 000 ton LPG.

1bis

(a) I fråga om LNG-kontot ska, med förbehåll för artikel 16.5, årliga avgifter till kontot betalas i fråga om varje konventionsstat av den som under det föregående kalenderåret, eller ett annat år som församlingen bestämmer, mottog någon mängd LNG.

(b) Avgifter ska dock betalas av den som, omedelbart före lossningen, hade äganderätt till en LNG-last som lossats i en hamn eller terminal i den staten (lastägaren), om

(i) lastägaren har slutit ett avtal med mottagaren om att lastägaren ska betala sådana avgifter, och

(ii) mottagaren har underrättat konventionsstaten att ett sådant avtal föreligger.

(c) Om lastägaren som nämnts i *1bis* b ovan underlåter att betala

make the contributions or any part thereof, the receiver shall make the remaining contributions. The Assembly shall determine in the internal regulations the circumstances under which the titleholder shall be considered as not having made the contributions and the arrangements in accordance with which the receiver shall make any remaining contributions.

(d) Nothing in this paragraph shall prejudice any rights of recourse or reimbursement of the receiver that may arise between the receiver and the titleholder under the applicable law.

2. Subject to paragraph 3, the separate accounts referred to in paragraph 1 and paragraph 1*bis* above shall become effective at the same time as the general account.

3. The initial operation of a separate account referred to in article 16, paragraph 2 shall be postponed until such time as the quantities of contributing cargo in respect of that account during the preceding calendar year, or such other year as the Assembly may decide, exceed the following levels:

(a) 350 million tonnes of contributing cargo in respect of the oil account;

(b) 20 million tonnes of contributing cargo in respect of the LNG account; and

(c) 15 million tonnes of contributing cargo in respect of the LPG account.

4. The Assembly may suspend the operation of a separate account if:

(a) the quantities of contributing cargo in respect of that account during the preceding calendar year fall below the respective level specified in paragraph 3; or

(b) when six months have elapsed from the date when the

avgifter helt eller till någon del ska mottagaren betala uteblivna avgifter. Församlingen ska i interna föreskrifter bestämma under vilka omständigheter lastägaren ska anses ha underlåtit att betala avgifter och hur mottagaren ska betala uteblivna avgifter.

(d) Inget i denna punkt ska påverka den rätt till regress eller återbetalning som kan uppkomma mellan mottagaren och lastägaren enligt tillämplig lag.

2. Med förbehåll för punkt 3 ska de särskilda konton som anges i punkt 1 och 1*bis* träda i kraft vid samma tidpunkt som det allmänna kontot.

3. Den inledande användningen av ett särskilt konto som anges i artikel 16.2 ska senareläggas intill dess att mängden avgiftspliktig last för kontot under föregående kalenderår, eller ett annat år som församlingen bestämmer, uppgår till följande mängder:

(a) 350 miljoner ton avgiftspliktig last för oljekontot.

(b) 20 miljoner ton avgiftspliktig last för LNG-kontot.

(c) 15 miljoner ton avgiftspliktig last för LPG-kontot.

4. Församlingen får upphäva användningen av ett särskilt konto om

(a) mängden avgiftspliktig last för kontot under föregående kalenderår understeg de gränser som anges i punkt 3, eller

(b) sex månader har förflutit från förfallodagen för avgifterna och de

contributions were due, the total unpaid contributions to that account exceed ten per cent of the most recent levy to that account in accordance with paragraph 1.

5. The Assembly may reinstate the operation of a separate account which has been suspended in accordance with paragraph 4.

6. Any person who would be liable to pay contributions to a separate account the operation of which has been postponed in accordance with paragraph 3 or suspended in accordance with paragraph 4, shall pay into the general account the contributions due by that person in respect of that separate account. For the purpose of calculating future contributions, the postponed or suspended separate account shall form a new sector in the general account and shall be subject to the HNS points system defined in Annex II.

Initial contributions

Article 20

1. In respect of each State Party, initial contributions shall be made of an amount which shall, for each person liable to pay contributions in accordance with article 16, paragraph 5, articles 18, 19 and article 21, paragraph 5, be calculated on the basis of a fixed sum, equal for the general account and each separate account, for each unit of contributing cargo received in that State during the calendar year preceding that in which this Convention enters into force for that State.

2. The fixed sum and the units for the different sectors within the general account as well as for each separate account referred to in paragraph 1 shall be determined by the Assembly.

samlade obetalda avgifterna överstiger tio procent av det senaste beslutet om avgiftsuttag till detta konto enligt punkt 1.

5. Församlingen får återställa användningen av ett särskilt konto som har upphävts enligt punkt 4.

6. En person som skulle vara skyldig att betala avgifter till ett särskilt konto om inte dess användning hade senarelagts enligt punkt 3 eller hade upphävts enligt punkt 4 ska betala förfallna avgifter avseende det kontot till det allmänna kontot. För beräkning av framtida avgifter ska det senarelagda eller upphävda kontot bilda en ny sektor i det allmänna kontot och ska vara underkastat HNS-punktsystemet i bilaga II.

Grundavgifter

Artikel 20

1. I fråga om varje konventionsstat, ska grundavgifter betalas med ett belopp som för varje person som är avgiftsskyldig enligt artiklarna 16.5, 18, 19 och 21.5 beräknas på grundval av ett bestämt belopp, lika för det allmänna kontot och varje särskilt konto, per enhet avgiftspliktig last som mottagits i staten under kalenderåret närmast före det år då denna konvention träder i kraft för den staten.

2. Det bestämda beloppet och de enheter för de olika sektorerna inom det allmänna kontot liksom för varje särskilt konto vilka anges i punkt 1 ska bestämmas av församlingen.

3. Initial contributions shall be paid within three months following the date on which the HNS Fund issues invoices in respect of each State Party to persons liable to pay contributions in accordance with paragraph 1.

3. Grundavgifter ska betalas inom tre månader från den dag som HNS-fonden skickar fakturor i fråga om varje konventionsstat till avgiftsskyldiga personer enligt punkt 1.

Non-reporting

Article 21bis

1. Where a State Party does not fulfil its obligations under article 21, paragraph 2, and this results in a financial loss for the HNS Fund, that State Party shall be liable to compensate the HNS Fund for such loss. The Assembly shall, upon recommendation of the Director, decide whether such compensation shall be payable by a State.

2. No compensation for any incident shall be paid by the HNS Fund for damage in the territory, including the territorial sea, of a State Party in accordance with article 3(a), the exclusive economic zone or other area of a State Party in accordance with article 3(b), or damage in accordance with article 3(c) in respect of a given incident or for preventive measures, wherever taken, in accordance with article 3(d), until the obligations under article 21, paragraphs 2 and 4 have been complied with in respect of that State Party for all years prior to the occurrence of an incident for which compensation is sought. The Assembly shall determine in the internal regulations of the HNS Fund the circumstances under which a State Party shall be considered as not having fulfilled these obligations.

3. Where compensation has been denied temporarily in accordance

Förfallna avgifter

Artikel 21bis

1. När en konventionsstat inte fullgör sina skyldigheter enligt artikel 21.2 och detta medför en ekonomisk förlust för HNS-fonden, ska staten vara skyldig att ersätta HNS-fonden för förlusten. Församlingen ska, enligt rekommendationer av direktören, besluta om en stat ska betala en sådan ersättning.

2. Ingen ersättning för en olycka ska betala av HNS-fonden för skada i en konventionsstats territorium, inbegripet dess territorialvatten enligt artikel 3 a, dess exklusiva ekonomiska zon eller dess område i övrigt enligt artikel 3 b, eller skada enligt artikel 3 c, på grund av en viss olycka eller för förebyggande åtgärder, var de än vidtagits, i enlighet med artikel 3 d, tills skyldigheterna enligt artikel 21.2 och 21.4 har fullgjorts beträffande den staten för alla år innan den olycka inträffat som ersättningen avser. Församlingen ska besluta i HNS-fondens interna föreskrifter under vilka omständigheter en konventionsstat ska anses ha underlåtit att fullgöra dessa förpliktelser.

3. När ersättning har vägrats tills vidare i enlighet med punkt 2, ska

with paragraph 2, compensation shall be denied permanently if the obligations under article 21, paragraphs 2 and 4 have not been fulfilled within one year after the Director has notified the State Party of its failure to fulfil these obligations.

4. Any payments of contributions due to the HNS Fund shall be set off against compensation due to the debtor, or the debtor's agents.

5. Paragraphs 2 to 4 shall not apply to claims in respect of death or personal injury.

Non-payment of contributions

Article 22

1. The amount of any contribution due under articles 18, 19, 20 or article 21, paragraph 5 and which is in arrears shall bear interest at a rate which shall be determined in accordance with the internal regulations of the HNS Fund, provided that different rates may be fixed for different circumstances.

2. Where a person who is liable to pay contributions in accordance with articles 18, 19, 20 or article 21, paragraph 5 does not fulfil the obligations in respect of any such contribution or any part thereof and is in arrears, the Director shall take all appropriate action, including court action, against such a person on behalf of the HNS Fund with a view to the recovery of the amount due. However, where the defaulting contributor is manifestly insolvent or the circumstances otherwise so warrant, the Assembly may, upon recommendation of the Director, decide that no action shall be taken or continued against the contributor.

den vägras slutgiltigt om förpliktelserna enligt artikel 21.1 och 21.4 inte har fullgjorts inom ett år efter det att direktören har meddelat konventionsstaten om att den inte har fullgjort dessa förpliktelser.

4. Varje betalning av avgifter till HNS-fonden ska avräknas mot ersättning som ska utgå till gäldenären eller dennes företrädare.

5. Punkterna 2–4 ska inte tillämpas på ersättningskrav beträffande dödsfall eller personskada.

Förfallna avgifter

Artikel 22

1. Avgiftsbelopp som avses i artikel 18, 19, 20 eller 21.5 och som är förfallet till betalning ska löpa med ränta enligt en räntesats som fastställs enligt HNS-fondens interna reglemente, varvid olika räntesatser får fastställas för olika förhållanden.

2. Om den som är skyldig att betala avgifter enligt artikel 18, 19, 20 eller 21.5 helt eller delvis är i dröjsmål med betalningen, ska direktören på HNS-fondens vägnar vidta alla erforderliga åtgärder mot denne för att driva in beloppet. Är den avgiftsskyldige uppenbart på obestånd eller föreligger annars skäl därtill kan emellertid församlingen på förslag av direktören besluta att ingen åtgärd ska vidtas mot den avgiftsskyldige eller att redan påbörjade åtgärder inte ska fullföljas.

Chapter IV*Claims and actions**Limitation of actions**Article 37*

2. Rights to compensation under chapter III shall be extinguished unless an action is brought thereunder or a notification has been made pursuant to article 39, paragraph 7, within three years from the date when the person suffering the damage knew or ought reasonably to have known of the damage.

3. In no case, however, shall an action be brought later than ten years from the date of the incident which caused the damage.

4. Where the incident consists of a series of occurrences, the ten-year period mentioned in paragraph 3 shall run from the date of the last of such occurrences.

*Jurisdiction in respect of action against the HNS Fund or taken by the HNS Fund**Article 39*

1. Subject to the subsequent provisions of this article, any action against the HNS Fund for compensation under article 14 shall be brought only before a court having jurisdiction under article 38 in respect of actions against the owner who is liable for damage caused by the relevant incident or before a court in a State Party which would have been

Kapitel IV*Anspråk och talan**Preskription**Artikel 37*

2. Rätt till ersättning enligt kapitel III upphör om talan inte har väckts enligt bestämmelserna i kapitlet eller en underrättelse inte har lämnats enligt artikel 39.7 inom tre år från den dag som den skadelidande fick eller rimligen borde ha fått kännedom om skadan.

3. Talan får emellertid inte i något fall väckas sedan tio år har gått från dagen för den olycka som orsakade skadan.

4. Om olyckan utgörs av en serie av händelser ska den tioårsperiod som anges i punkt 3 räknas från dagen för den senaste händelsen.

*Behörig domstol för talan mot HNS-fonden eller för talan av HNS-fonden**Artikel 39*

1. Om inte annat följer av vad som anges i denna artikel får en talan mot HNS-fonden om ersättning enligt artikel 14 endast väckas vid en domstol som enligt artikel 38 är behörig att pröva en talan mot den ägare som är ansvarig för den skada som orsakats av den ifrågavarande olyckan eller vid en domstol hos en konventionsstat som skulle varit behörig om en

competent if an owner had been liable.

2. In the event that the ship carrying the hazardous or noxious substances which caused the damage has not been identified, the provisions of article 38, paragraph 1, shall apply *mutatis mutandis* to actions against the HNS Fund.

3. Each State Party shall ensure that its courts have jurisdiction to entertain such actions against the HNS Fund as are referred to in paragraph 1.

4. Where an action for compensation for damage has been brought before a court against the owner or the owner's guarantor, such court shall have exclusive jurisdiction over any action against the HNS Fund for compensation under the provisions of article 14 in respect of the same damage.

5. Each State Party shall ensure that the HNS Fund shall have the right to intervene as a party to any legal proceedings instituted in accordance with this Convention before a competent court of that State against the owner or the owner's guarantor.

6. Except as otherwise provided in paragraph 7, the HNS Fund shall not be bound by any judgement or decision in proceedings to which it has not been a party or by any settlement to which it is not a party.

7. Without prejudice to the provisions of paragraph 5, where an action under this Convention for compensation for damage has been brought against an owner or the owner's guarantor before a competent court in a State Party, each party to the proceedings shall be entitled under the national law of that State to notify the HNS Fund of the proceedings. Where such notification has been made in accordance with the formalities

ägare hade varit ansvarig.

2. Om det fartyg som transporterade de farliga och skadliga ämnen som orsakade skadan inte har kunnat identifieras, ska bestämmelserna i artikel 38.1 tillämpas vid talan som förs mot HNS-fonden.

3. Varje konventionsstat ska se till att dess domstolar har behörighet att pröva en sådan talan mot HNS-fonden som anges i punkt 1.

4. Har talan om ersättning för skada väckts mot ägaren eller dennes garant vid en domstol, är denna domstol såvitt angår samma skada ensam behörig att pröva talan mot HNS-fonden om ersättning enligt bestämmelserna i artikel 14.

5. Varje konventionsstat ska se till att HNS-fonden har rätt att träda in som part i en rättegång som enligt denna konvention förs mot ägaren eller dennes garant vid behörig domstol i den staten.

6. Utom i fall som anges i punkt 7 är HNS-fonden inte bunden av dom eller beslut i rättegång i vilken fonden inte har varit part eller av förlikning i vilken fonden inte har deltagit.

7. Har talan om ersättning för skada väckts enligt denna konvention mot en ägare eller dennes garant vid en behörig domstol hos en konventionsstat, ska varje part i målet vara berättigad enligt den nationella lagen i den staten att underrätta HNS-fonden om rättegången, utan att detta får medföra inskränkning av vad som anges i punkt 5. Har sådan underrättelse skett i enlighet med de föreskrifter i formellt avseende som ställs upp i

required by the law of the court seized and in such time and in such a manner that the HNS Fund has in fact been in a position effectively to intervene as a party to the proceedings, any judgement rendered by the court in such proceedings shall, after it has become final and enforceable in the State where the judgement was given, become binding upon the HNS Fund in the sense that the facts and findings in that judgement may not be disputed by the HNS Fund even if the HNS Fund has not actually intervened in the proceedings.

Recognition and enforcement

Article 40

1. Any judgement given by a court with jurisdiction in accordance with article 38, which is enforceable in the State of origin where it is no longer subject to ordinary forms of review, shall be recognized in any State Party, except:

(a) where the judgement was obtained by fraud; or

(b) where the defendant was not given reasonable notice and a fair opportunity to present the case.

2. A judgement recognized under paragraph 1 shall be enforceable in each State Party as soon as the formalities required in that State have been complied with. The formalities shall not permit the merits of the case to be re-opened.

3. Subject to any decision concerning the distribution referred to in article 14, paragraph 6, any judgement given against the HNS Fund by a court having jurisdiction in accordance with article 39, paragraphs 1 and 3 shall, when it has become enforceable in the State of origin and is in that State no longer

lagen i den stat där talan väckts och inom sådan tid och på sådant sätt att HNS-fonden har kunnat på ett verkkningsfullt sätt träda in som part i rättegången, ska dom som meddelas av domstolen i en sådan rättegång, sedan den fått laga kraft och kan verkställas i den stat där den meddelades, vara bindande för HNS-fonden i den betydelsen att domstolens avgörande i saken inte får ifrågasättas av HNS-fonden även om HNS-fonden faktiskt inte har trätt in i rättegången.

Erkännande och verkställighet

Artikel 40

1. En dom som meddelats av en domstol som är behörig enligt artikel 38 ska om den kan verkställas i den stat där den meddelats och där inte längre kan överklagas med ordinära rättsmedel erkännas av alla konventionsstater utom

(a) om domen erhållits genom ett svikligt förfarande, eller

(b) om svarande inte getts skäligt rådrum och erhållit en skälig möjlighet att föra sin talan.

2. En dom som erkänns enligt punkt 1 kan verkställas hos varje konventionsstat så snart som de föreskrifter i formellt avseende som uppställs i den staten blivit uppfyllda. Dessa föreskrifter får inte tillåta en ny prövning av den sak som avgjorts genom domen.

3. En dom som meddelats mot HNS-fonden av en domstol som är behörig enligt artikel 39.1 och 39.3 ska om domen kan verkställas i den stat där den meddelats och där inte längre kan överklagas med ordinära rättsmedel erkännas och verkställas hos alla konventionsstater med iakttagande av ett beslut

subject to ordinary forms of review, be recognized and enforceable in each State Party.

om fördelningen enligt artikel 14.6.

Subrogation and recourse

Subrogations- och regressrätt

Article 41

Artikel 41

- 1. The HNS Fund shall, in respect of any amount of compensation for damage paid by the HNS Fund in accordance with article 14, paragraph 1, acquire by subrogation the rights that the person so compensated may enjoy against the owner or the owner's guarantor.
- 2. Nothing in this Convention shall prejudice any rights of recourse or subrogation of the HNS Fund against any person, including persons referred to in article 7, paragraph 2(d), other than those referred to in the previous paragraph, in so far as they can limit their liability. In any event the right of the HNS Fund to subrogation against such persons shall not be less favourable than that of an insurer of the person to whom compensation has been paid.
- 3. Without prejudice to any other rights of subrogation or recourse against the HNS Fund which may exist, a State Party or agency thereof which has paid compensation for damage in accordance with provisions of national law shall acquire by subrogation the rights which the person so compensated would have enjoyed under this Convention.

- 1. HNS-fonden ska inträda såvitt avser belopp som den betalat i ersättning för skada enligt artikel 14.1 i den rätt som den som fått ersättning kan ha mot ägaren eller dennes garant.
- 2. Bestämmelserna i denna konvention inskränker inte HNS-fondens regress- eller subrogationsrätt mot annan person, inbegripet de som anges i artikel 7.2 d, än som avses i föregående punkt i den utsträckning som de kan begränsa sitt ansvar. Under alla förhållanden ska HNS-fondens subrogationsrätt mot sådana personer inte vara mindre förmånlig än den rätt som tillkommer en försäkringsgivare för den som fått ersättning.
- 3. Har en konventionsstat eller en myndighet hos staten enligt bestämmelser i nationell lag betalat ersättning för skada ska de inträda i den rätt som den som fått ersättning skulle ha haft enligt denna konvention. Detta får dock inte hindra att andra subrogations- eller regressrätter som finns kan göras gällande mot HNS-fonden.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1975:1083) om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1975:1083) om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹³

Den som *underlåter att fullgöra sin uppgiftsskyldighet* eller uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift *döms* till böter, om *ej* gärningen är belagd med straff i brottsbalken. Allmänt åtal får väckas endast efter anmälan från *sjöfartsverket*.

Sjöfartsverket får förelägga uppgiftsskyldig vid vite att inom viss tid *inkomma med uppgiften*.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift *döms* till böter, om gärningen *inte* är belagd med straff i brottsbalken. Allmänt åtal får väckas endast efter anmälan från *Sjöfartsverket*.

Sjöfartsverket får förelägga uppgiftsskyldig vid vite att *lämna uppgifter* inom *en* viss tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹³ Senaste lydelse 1982:277.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ ska ha följande lydelse.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Föreslagen lydelse

Bilaga²

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer	

77. Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar

Ledamöterna av bankens styrelse och personer med tjänst eller uppdrag hos banken

Avtal den 29 juni 2015 om inrättande av Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar med av Sverige anmäld reservation

78. Den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen

Konventionen den 30 april 2010 om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (2010 års HNS-konvention)

¹ Lagen omtryckt 1994:717.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1996:527.
² Senaste lydelse av bilagan 2017:498.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 6 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

6 §²

Om ett fartyg ombord saknar ett certifikat som det ska ha enligt 10, 10 a eller 11 a kap. sjölagen (1994:1009), får Transportstyrelsen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta om

Om ett fartyg ombord saknar ett certifikat som det ska ha enligt 10, 10 a, 11 eller 11 a kap. sjölagen (1994:1009), får Transportstyrelsen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta om

1. förbud för fartyget att anlöpa eller avgå från en svensk hamn eller från en tilläggsplats som ligger inom svenskt territorium,

2. förbud mot fartygets vidare resa, om det är fråga om ett svenskt fartyg.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

¹ Lagen omtryckt 1983:463.

² Senaste lydelse 2017:724 (jfr 2017:1243).

8 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 19 § miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap. **19 §¹**

Detta kapitel gäller inte miljöskador som

1. omfattas av 10 *eller* 10 a kap. sjölagen (1994:1009),

2. omfattas av lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna,

3. orsakats av en väpnad konflikt, en fientlighet, ett inbördeskrig, ett uppror eller en exceptionell och oundviklig naturhändelse som det inte varit möjligt att skydda sig mot, eller

4. orsakats av en verksamhet eller åtgärd vars enda syfte varit att skydda mot en naturkatastrof.

1. omfattas av 10, 10 a *eller* 11 kap. sjölagen (1994:1009),

2. omfattas av lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna *eller lagen (2018:000) om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen,*

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2013:326 (jfr 2013:541).

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:325) om ändring i lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 19 § miljöbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2013:325) om ändring i lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2013:325

Föreslagen lydelse

10 kap.

19 §

Detta kapitel gäller inte miljöskador som

1. omfattas av 10 eller 10 a kap. sjölagen (1994:1009), 2. omfattas av lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna, 3. omfattas av lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor, 4. orsakats av en väpnad konflikt, en fientlighet, ett inbördeskrig, ett uppror eller en exceptionell och oundviklig naturhändelse som det inte varit möjligt att skydda sig mot, eller 5. orsakats av en verksamhet eller åtgärd vars enda syfte varit att skydda mot en naturkatastrof.	1. omfattas av 10, 10 a eller 11 kap. sjölagen (1994:1009), 2. omfattas av lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna eller lagen (2018:000) om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen,